عصر قانون

یکشنبه

۱۰ آبان ۱۴۰۵ • ۲۱ جمادی الاول ۱۴۴۸ • 1 November 2026

۸ صفحه • پنج‌هزار تومان • سال پنجم • شماره نهصد و بیست وهشت

www.asrghanoonir

فرمانِ پاسخ

دستور فرمانده کل قوا به فرماندهان ارشد نیروهای مسلّح نسبت تهدیدات احتمالی دشمن: پاسخ فوری، اثرگذار و بدون محدودیت جغرافیایی بدهید

بانک جدید اهداف و دارایی‌های دشمن در دستور کار است

ویژه

سردار سرلشکر علی عبداللهیی

رئیس ستادکل نیروهای مسلح

سردار سرلشکر «علی عبداللهیی» رئیس ستادکل نیروهای مسلح اظهار داشت: فرمان هوشمندانه حکیمانه و قاطعانه فرمانده معظم کل قوا حضرت آیت الله سید مجتبی حسینی خامنه‌ای مدظله العالی همچون تدابیر ارزشمند معظم له در دوران جنگ تحمیلی سوم راهگشای فرماندهان و آحاد نیروهای مسلح می‌باشد.

سرلشکر عبداللهی گفت: نیروهای مسلح جان برکف به فرمانده عزیز خود و ملت مبعوث شده ایران اسلامی اطمینان می‌دهند در مقابل هرگونه تجاوز و در هر سطح و نوعی تا پای جان ایستادگی نمایند.

رئیس ستادکل نیروهای مسلح گفت: اعلام می‌داریم نیروهای مسلح مقتدر ایران به تبعیت از فرامین فرمانده معظم کل قوا و امام جامعه مسلمین برای دفاع از کشور و ملت شریف ایران و مقابله پرقدرت پر شدت و بدون محدودیت جغرافیایی علیه دشمنان آمریکایی و صهیونیستی با بهره گیری از تجهیزات و فناوری‌های نوین و پیشرفته آماده‌اند و قطعا این آمادگی‌ها را روز به روز تقویت خواهند نمود.

وی افزود: دشمنان آمریکایی ـ صهیونیستی باید بدانند با تجاوز مجدد علیه کشور و ملت مبعوث شده ایران اسلامی، با رویکرد جدید و پاسخی غیر قابل تصور و قطعا شدیدتر و موثرتر از جنگ تحمیلی سوم روبه‌رو شده و این ما هستیم که پایان جنگ را با پایان شما تعیین و رقم خواهیم زد.

سرلشکر عبداللهی خاطرنشان کرد: نیروهای مسلح پرافتخار با عنایت خداوند متعال و حمایت همه جانبه ملت بزرگوار و غیرتمند ایران، بانک جدیدی از اهداف و دارایی‌های دشمن در جغرافیای وسیع‌تر از گذشته را در دستور کار قرار داده و دشمنان را در میدان عمل با شگفتی‌های جدیدی مواجه خواهند کرد

جهان در آستانه دور تازه تورم هزینه انرژی و غذا اوج گرفت

۵

از استعمار تا اعتراضات

چرا توافق‌نامه ۱۹۶۸ فرانسه و الجزایر جنجالی شد؟

۴

مردم‌سازی نسل چهارم

ترکیبی از ساختار سنتی و شبکه‌سازی مجازی است

۷

پنهان‌کردن عیب کالا

از تخلف در معامله تا تضییع حق خریدار

۳

راه‌آهن ارمنستان

ایران و روسیه در معادلات جدید قفقاز

۴

اجرای پدافند غیرعامل در نیروهای مسلح

سرلشکر پاسدار علی عبداللهی رئیس ستاد کل نیروهای مسلح و فرمانده قرارگاه مرکزی خاتم‌الانبیاء (ص) به مناسبت هفته پدافند غیرعامل در پیامی پدافند غیرعامل را هنر پیشگیری، هوشیاری و ایجاد مصونیت پایدار در برابر تهدیدات دانست.

متن به شرح ذیل است:

هفته پدافند غیرعامل» در نیروهای مسلح، فرصتی برای بازخوانی راهبردی این اصل حیاتی و تجدید میثاق با منظومه دفاعی کشور است. پدافند غیرعامل، هنر پیشگیری، هوشیاری و ایجاد مصونیت پایدار در برابر تهدیدات است و در محیط امنیتی امروز که با تهدیدات نوین، پیچیده، ترکیبی و چندلایه روبه‌روست، به‌مثابه سرمایه راهبردی در صیانت از نیروی انسانی، حفظ زیرساخت‌ها و دارایی‌های حیاتی، امنیت سایبری و استمرار مأموریت‌ها در شرایط جنگ و بحران، نقش بی‌بدیل دارد و بی‌شک با دانش، تعهد و رویکرد پیشگیرانه و پیش‌دستانه است که مسیر امنیت، اقتدار و توسعه پایدار هموارتر می‌گردد.درس‌آموخته‌های جنگ‌های تحمیلی و ترکیبی آمریکایی صهیونی اخیر علیه ایران اسلامی نشان داد پیاده‌سازی الزامات پدافند غیرعامل در نیروهای مسلح، ضرورتی حیاتی و قطعی است؛ الزاماتی که باید در همه ابعاد، متناسب با تهدیدات دشمن، با کاربست شیوه‌های نو و علمی، ظهور و بروز یابد و با پویایی، خلاقیت و نوآوری بر تهدیدهای متنوع و نوپدید غالب آید.هدف راهبردی، حصول اطمینان از کاهش آسیب‌پذیری، ارتقاء سطح آستانه تحمل، افزایش تاب‌آوری و تداوم کارکرد بخش‌های اصلی نیروهای مسلح است و این مهم در سایه پای‌بندی به پدافند غیرعامل قابل دستیابی خواهد بود. آنچه تاکنون موجب حفظ این نظام مقدس شده، به یقین الطاف خداوندی و توجهات حضرت ولی‌عصر (عج‌الله تعالی فرجه الشریف) و تلاش رزمندگانی است که با فکر، صبر و مجاهدتی مخلصانه برای مقابله با تهدیدات ایستاده‌اند.اینجانب ضمن گرامی‌داشت هفته پدافند غیرعامل و قدردانی از زحمات شبانه‌روزی و ارزشمند همه عزیزان دست‌اندرکار، تلاشگران و خانواده بزرگ نیروهای مسلح، یاد و خاطره شهدای والامقام بویژه شهدای دفاع مقدس دوم و سوم و نبرد هرمز را گرامی می‌دارم.امید است در راستای تحقق نهضت پدافند غیرعامل، برای ارتقاء آمادگی و افزایش تاب‌آوری در تمامی سطوح نیروهای مسلح، با الهام از میراث ماندگار خمینی کبیر (ره)، رهبر شهید (قدس سره الشریف) و تبعیت از تدابیر و رهنمودهای حکیمانه رهبر عظیم‌الشأن انقلاب اسلامی و فرمانده کل قوا حضرت امام سیدمجتبی حسینی خامنه‌ای (مدظله‌العالی) موفق و پایدار باشید.

پاسخ به هر تهدیدی فوری و بدون محدودیت جغرافیایی باشد

فرمانده معظم کل قوا در دیدار فرماندهان ارشد نیروهای مسلح، بر آمادگی رزمی، به‌روزرسانی بانک اهداف و پاسخ فوری و اثرگذار به هرگونه تهدید دشمن تأکید کردند.

فرماندهانِ ارشد نیروهای مسلّح با حضرت آیت‌الله سیّدمجتبی خامنه‌ای، فرمانده معظم کل قوا، دیدار کردند.

رهبر انقلاب در این دیدار، «آمادگی رزمی هوشمندانه برای مقابلهٔ پرقدرت با دشمنان» را از الزامات «بازدارندگی حداکثری» دانستند و مقرّر کردند هر سطح و نوعی از تهدید باید با پاسخ فوری و اثرگذار و بدون محدودیت جغرافیایی روبه‌رو شود.

حضرت آیت‌الله سیّدمجتبی خامنه‌ای تصریح کردند: اگر دشمنان مجدّدًا حملات نظامی یا تروریستی را شروع کنند، این نیروهای مسلّح جمهوری اسلامی و ملّت ایران هستند که زمان و شرایط پایان آن را تعیین می‌کنند.

فرمانده کل قوا همچنین بر تقویت معماری اطّلاعات نظامی، تعمیق دفاع بومی در دو حوزهٔ «دکترین» و «تاکتیک»، رشد توانمندی‌های روزآمد دفاعی و امنیتی با بهره‌گیری از فنّاوری‌های نوین و تقویت بنیهٔ معنوی و روحیهٔ جهادی، هم‌زمان با تلاش بی‌وقفه برای تأمین نیازهای معیشتی و پشتیبانی از نیروهای مسلّح، تأکید کردند.

در بخش دیگری از تدابیر فرمانده کل قوا مقرّر شد بانک اهداف به‌نحوی به‌روزرسانی شود که انواع دارایی‌های مادی و غیرمادی دشمن آمریکایی – صهیونی در تیررس نیروهای مسلّح قرار گیرد.

ایشان حمایت ملّی از نیروهای مسلّح را از ارکان بازدارندگی در برابر بیگانگان اِیران‌ستیز و مزدوران داخلی آن‌ها دانستند و اضافه کردند: حضور هشت‌ماهه ملّت مبعوث در میادین، امتدادبخش دفاع مقدّس هشت‌ساله است که به موازات پایمردی نیروهای نظامی، انتظامی و بسیجی، از تمامیت سرزمینی ایران و نظام اسلامی حفاظت کرده است و خواهد کرد.

رهبر معظّم انقلاب اسلامی، با قدردانی از استواری هوشمندانهٔ جبههٔ مقاومت در کشورهای مختلف، وحدت ساحات را متغیّری تعیین‌کننده با تأثیر راهبردی در شکل‌دهی به نظم جدید سیاسی و امنیتی در غرب آسیا دانستند و ابراز امیدواری کردند این نظم جدید زمینهٔ روزافزون اتحاد ملّت‌ها و دولت‌های اسلامی را برای شکل‌گیری تمدّن نوین اسلامی فراهم کند.

سردار سرلشکر عبداللهی، رئیس ستاد کل نیروهای مسلّح، امیر سرلشکر حاتمی، فرمانده کل ارتش، و سردار سرلشکر وحیدی، فرمانده کل سپاه پاسداران انقلاب اسلامی، در دیدار با فرمانده کل قوا، ضمن ارائهٔ گزارش‌هایی از وضعیت آمادگی مدافعان کشور در سواحل خلیج فارس، مناطق عملیاتی تنگهٔ هرمز، دریای عمان و مرزهای شمال غرب و جنوب شرق کشور، گزارشی نیز از تولید چندبرابری انواع مهمّات و سلاح‌های شناسایی، پشتیبانی و رزمی به استحضار ایشان رساندند.

فرمانده کل قوا، ضمن اظهار خرسندیِ از فعّالیت‌های انجام‌شده، از فرماندهان ارشد نظامی خواستند مراتب تشکّر و رضایت ایشان را به اطّلاع کلیهٔ نیروهای نظامی، انتظامی، بسیجی و کارکنان این سازمان‌ها و وزارت دفاع و خانواده‌های معزّزشان برسانند.

باید از مصرف‌کننده هوش مصنوعی به بازیگری اثرگذار تبدیل شویم

سرپرست دبیرخانه مجمع تشخیص مصلحت نظام گفت: باید از مصرف‌کننده هوش مصنوعی به بازیگری اثرگذار در توسعه این فناوری تبدیل شویم

سومین جلسه از سلسله جلسات بررسی ضرورت و الزامات تدوین سیاست‌های کلی هوش مصنوعی، صبح روز چهارشنبه ۶ آبان ۱۴۰۵ با حضور عباسعلی کدخدایی، سرپرست دبیرخانه مجمع تشخیص مصلحت نظام، جمعی از مسئولان و مدیران دبیرخانه و اعضای کارگروه ویژه این موضوع برگزار شد.

در این نشست، پس از ارائه گزارشی از بررسی‌های کارشناسی و دیدگاه‌های دستگاه‌های اجرایی، دانشگاهیان و فعالان بخش خصوصی، ابعاد راهبردی تدوین سیاست‌های کلی هوش مصنوعی و الزامات محتوایی، اجرایی و نظارتی آن مورد بحث و بررسی قرار گرفت.

در این جلسه، حسین مظفر، دبیر کمیسیون علمی، فرهنگی و اجتماعی، سید مهدی هاشمی، دبیر کمیسیون زیربنایی و تولیدی دبیرخانه مجمع، عیسی زارع پور مشاور دبیر مجمع و جمعی از مدیران دبیرخانه و صاحب نظران این عرصه نیز حضور داشتند.

ارائه گزارش بررسی‌های کارشناسی و محورهای پیشنهادی سیاست‌های کلی هوش مصنوعی

در ابتدای این نشست، عیسی زارع‌پور، مشاور دبیر مجمع تشخیص مصلحت نظام، گزارشی از اقدامات انجام‌شده، بررسی‌های کارشناسی و جلسات متعدد برگزارشده با رؤسا و نمایندگان دستگاه‌های اجرایی، استادان و نخبگان علمی و دانشگاهی و نمایندگان شرکت‌های فناور و بخش خصوصی فعال در حوزه هوش مصنوعی ارائه کرد.

وی در این گزارش، دیدگاه‌های کارشناسی و نظرات دستگاه‌های مختلف درباره اهمیت و ضرورت تدوین سیاست‌های کلی هوش مصنوعی، نسبت آن با سیاستگذاری در زمینه فضای مجازی و محورهای پیشنهادی برای تدوین احتمالی سیاست‌گذاری مستقل در این حوزه را تشریح کرد.

زارع‌پور با تأکید بر ضرورت بهره‌برداری هدفمند از ظرفیت‌های هوش مصنوعی، توسعه متوازن زنجیره این فناوری را از موضوعات اساسی در سیاست‌گذاری این حوزه دانست. این زنجیره، مجموعه‌ای از مؤلفه‌های به‌هم‌پیوسته شامل توسعه دانش و فناوری، آموزش و مدیریت سرمایه انسانی، مدیریت داده‌ها، توسعه زیرساخت‌ها، گسترش بازار و توسعه کاربردهای هوش مصنوعی را در بر می‌گیرد.

در این چارچوب، توجه به همه حلقه‌های زنجیره هوش مصنوعی و ایجاد تناسب میان آنها، از الزامات دستیابی به توسعه پایدار این فناوری در کشور به شمار می‌رود. همچنین، ضرورت نقش‌آفرینی مؤثر در زنجیره جهانی هوش مصنوعی و بهره‌گیری از ظرفیت همکاری‌های بین‌المللی راهبردی، از دیگر محورهای مطرح‌شده در این گزارش بود.

بر اساس جمع‌بندی ارائه‌شده، توسعه و بهره‌برداری حداکثری و هدفمند از هوش مصنوعی در کشور و نقش‌آفرینی کلیدی در زنجیره جهانی این فناوری، از اهداف محوری پیشنهادی برای سیاست‌گذاری هوش مصنوعی به شمار می‌رود.

تأکید کدخدایی بر ضرورت رویکرد فعالانه و پرهیز از انفعال در برابر هوش مصنوعی

در ادامه جلسه، دکتر عباسعلی کدخدایی، سرپرست دبیرخانه مجمع تشخیص مصلحت نظام، ضمن قدردانی از اقدامات دکتر زارع‌پور و همکاران وی در انجام بررسی‌های کارشناسی و اخذ دیدگاه‌های جمع کثیری از متخصصان، مقامات دولتی، فعالان بخش خصوصی و صاحب‌نظران دانشگاهی، بر ضرورت اتخاذ رویکردی فعالانه در مواجهه با تحولات فناوری تأکید کرد.

وی با بیان اینکه کشور نباید در برابر تحولات سریع فناوری هوش مصنوعی رویکردی منفعلانه داشته باشد، اظهار کرد: در شرایط کنونی، بخش قابل توجهی از مواجهه کشور با هوش مصنوعی به مصرف و استفاده از محصولات و خدمات این فناوری محدود شده است و حتی در همین زمینه نیز گاهی استفاده‌ها به شکل صحیح و هدفمند صورت نمی‌گیرد؛ ازاین‌رو، نباید به بهره‌برداری و مصرف بسنده کرد، بلکه باید زمینه اثرگذاری و نقش‌آفرینی کشور در توسعه این فناوری را فراهم ساخت.

سرپرست دبیرخانه مجمع تشخیص مصلحت نظام با اشاره به اهمیت ملاحظات فرهنگی و هویتی در توسعه هوش مصنوعی افزود: توجه به فرهنگ و هویت ملی و تلاش برای شکل‌گیری الگویی بومی و متناسب با اقتضائات کشور، از الزامات سیاست‌گذاری در این حوزه است؛ بااین‌حال، این ملاحظات نباید به مانعی در مسیر رشد، نوآوری و پیشرفت فناوری تبدیل شود. سیاست‌گذاری مطلوب باید ضمن صیانت از ارزش‌ها و هویت ملی، زمینه بهره‌گیری مؤثر از فرصت‌های هوش مصنوعی را نیز فراهم کند.

ضرورت زمان‌مندی سیاست‌ها و پیش‌بینی سازوکار بازنگری

کدخدایی در بخش دیگری از سخنان خود، بر ضرورت توجه به پویایی و تحولات سریع حوزه هوش مصنوعی در تدوین سیاست‌های کلی احتمالی تأکید کرد و گفت: در صورت تأیید تدوین و ابلاغ این سیاست‌ها، باید زمان‌مند بودن و امکان بازبینی و به‌روزرسانی آنها مورد توجه قرار گیرد.

سرپرست دبیرخانه مجمع تشخیص مصلحت نظام با اشاره به تأکیدات پیشین امام شهید(رض) درباره ضرورت بازنگری و به‌روزرسانی برخی سیاست‌های کلی ابلاغی افزود: با توجه به سرعت تحولات علمی و فناورانه، مناسب است امکان بازنگری در محتوای سیاست‌ها در بازه زمانی پنج‌ساله بررسی شود تا جهت‌گیری‌های کلان کشور متناسب با تغییرات فناوری و نیازهای ملی به‌روز باقی بماند.

وی همچنین بر ضرورت پیش‌بینی سازوکارهای اجرایی و ارزیابی میزان تحقق سیاست‌ها از همان مراحل اولیه تدوین تأکید کرد و افزود: از زمان تهیه پیش‌نویس باید به قابلیت و چگونگی اجرای سیاست‌ها، شاخص‌های سنجش

عملکرد و معیارهای ارزیابی نتایج توجه شود؛ چراکه تدوین سیاست‌های کلی بدون پیش‌بینی الزامات اجرایی و سازوکارهای ارزیابی، نمی‌تواند به‌تنهایی تحقق اهداف موردنظر را تضمین کند.

تأکید بر مشارکت همه کمیسیون‌های مجمع و تدوین سیاست‌هایی موجز و راهبردی

سرپرست دبیرخانه مجمع تشخیص مصلحت نظام با اشاره به ابعاد گسترده و میان‌رشته‌ای هوش مصنوعی تصریح کرد: لازم است همه کمیسیون‌های مجمع در فرآیند تدوین پیش‌نویس مشارکت فعال داشته باشند و ابعاد مختلف موضوع، متناسب با مأموریت‌ها و صلاحیت‌های هر کمیسیون، بررسی شود.

کدخدایی همچنین بر ضرورت رعایت ویژگی‌های اساسی سیاست‌های کلی در تدوین پیش‌نویس این اسناد تأکید کرد و گفت: متن سیاست‌ها نباید مفصل و طولانی باشد، بلکه باید از صراحت، شفافیت و استحکام برخوردار بوده و در سطحی کلان و راهبردی تنظیم شود. سیاست‌های کلی از حیث ماهیت و جایگاه، فراتر از قانون و آیین‌نامه‌اند و نباید به ورود در جزئیات تقنینی و اجرایی منجر شوند.

وی با اشاره به موضوعاتی همچون حریم خصوصی و مالکیت فکری خاطرنشان کرد: مسائل حقوقی از این دست، در چارچوب عمومات قوانین و مقررات کشور قابل پیگیری‌اند و درج جزئیات آنها در سیاست‌های کلی ضرورت ندارد. بر این اساس، باید میان تعیین جهت‌گیری‌های راهبردی و ورود به موضوعات جزئی حقوقی و اجرایی تفکیک قائل شد تا سیاست‌های کلی بتوانند نقش اصلی خود را در تعیین مسیر و اولویت‌های کلان کشور ایفا کنند.

تداوم بررسی‌های کارشناسی برای تدوین سیاست‌های کلی هوش مصنوعی

در پایان این نشست، بر ادامه جلسات کارشناسی برای بررسی ابعاد مختلف ضرورت و الزامات سیاست‌گذاری در حوزه هوش مصنوعی تأکید شد. این جلسات با هدف تکمیل بررسی‌ها، جمع‌بندی دیدگاه‌های کارشناسی و تبیین محورهای راهبردی موردنیاز برای تصمیم‌گیری درباره این موضوع دنبال می‌شود.

حقوق کارکنان دولت کمتر از ۳۰ میلیون تومان است

رئیس کمیسیون برنامه و بودجه مجلس با اشاره به اینکه حدود ۷۵ درصد کارکنان دولت حقوق و مزایایی کمتر از ۳۰ تا ۳۵ میلیون تومان دریافت می‌کنند، گفت: باید قدرت خرید مردم را تا حد امکان افزایش دهیم.

غلامرضا تاجگردون با اشاره به راهکارهای ارتقای قدرت خرید مردم و همچنین افزایش حقوق کارکنان دولت و بررسی این موضوع در مجلس و دولت، گفت: واقعیت این است که باید در این زمینه واقع‌بین باشیم و شرایط و مقدورات موجود را در نظر بگیریم. منابع دولت در بودجه کاهش پیدا کرده و با آسیب جدی مواجه شده است.

رئیس کمیسیون برنامه، بودجه و محاسبات مجلس شورای اسلامی با اشاره به افزایش نرخ تورم، بیان کرد: از سوی دیگر، نرخ تورم رشد بسیار بالایی داشته و این میزان افزایش، غیرقابل تصور بوده است.

ما جلسات متعددی در این زمینه برگزار کرده و می‌کنیم که یکی از موضوعات مهم امسال و همچنین از محورهای مورد توجه برای سال آینده خواهد بود.

وی با اشاره به وضعیت دریافتی کارکنان دولت اظهار کرد: بر اساس آماری که می‌توانم ارائه کنم، حدود ۷۵ درصد کارکنان دولت حقوق و مزایایی کمتر از ۳۰ تا ۳۵ میلیون تومان دریافت می‌کنند که این عدد بسیار نگران‌کننده است.

البته دریافتی افرادی که کف حقوق را دریافت می‌کنند نیز پایین است و شاید یک تا دو درصد در محدوده ۱۵ تا ۱۶ میلیون تومان حقوق دریافت کنند.

تاجگردون تصریح کرد: بنابراین، اینکه ۷۵ درصد کارکنان دولت کمتر از ۳۵ میلیون تومان حقوق دریافت می‌کنند، به هیچ وجه با شاخص‌های زندگی مطابقت ندارد.

رئیس کمیسیون برنامه، بودجه و محاسبات مجلس با اشاره به برگزاری جلسات مستمر میان مجلس و دولت برای بررسی وضعیت حقوق و مزایای کارکنان، گفت: ما جلسات متعددی داریم که تقریباً به صورت هفتگی برگزار می‌شود؛ دولت محدودیت‌های خود را مطرح می‌کند و ما نیز مطالبات و خواسته‌های مردم را بیان می‌کنیم.

نمی‌خواهم در این مرحله عددی اعلام کنم و اساساً هنوز زمان اعلام رقم نهایی نیست؛ دولت باید بررسی‌های لازم را انجام دهد و اعداد و ارقام دقیق را استخراج کند، اما باید تأکید کنم که فاصله زیادی میان درخواست‌های ما و مقدورات و امکانات دولت در زمینه میزان افزایش حقوق و مزایا یا حمایت‌های معیشتی وجود دارد و دولت نیز محدودیت‌ها و معذوریت‌های خود را دارد.

وی ادامه داد: شاید مجبور شویم برای اینکه به معیشت کارکنان دولت و جامعه توجه کنیم، اجرای برخی از اهداف و برنامه‌های اجرایی خود را به تعویق بیندازیم تا بتوانیم تاب‌آوری مردم را افزایش دهیم و شرایط موجود و سطح فعلی زندگی آنها را حفظ کنیم.

تاجگردون با تأکید بر اینکه فاصله میان مطالبات مجلس و امکانات دولت همچنان زیاد است، افزود: با این حال، به یکدیگر نزدیک خواهیم شد تا بتوانیم قدرت خرید مردم را افزایش دهیم.

فقط می‌توانم بگویم که فاصله میان مطالبات و امکانات دولت زیاد است و منابع و امکانات دولت نیز به میزان قابل توجهی کاهش پیدا کرده، اما دغدغه دولت و مجلس این است که تا حد امکان قدرت خرید مردم را افزایش دهیم؛ حال این حمایت می‌تواند در قالب کالابرگ یا پرداخت مستقیم صورت گیرد.

رئیس کمیسیون برنامه بودجه و محاسبات مجلس شورای اسلامی در ادامه با اشاره به دو رویکرد مطرح در زمینه حمایت معیشتی از مردم، گفت: در این زمینه دو نگاه وجود دارد؛ یک نگاه بر تقویت کالابرگ تأکید دارد و نگاه دیگر به دنبال افزایش قدرت خرید مردم برای تأمین سایر کالاهاست.

تلاش می‌کنیم میان این دو رویکرد تعادل برقرار کنیم تا بتوانیم به یک عدد واقعی و قابل اجرا برسیم؛ عددی که امکان عملیاتی شدن آن وجود داشته باشد.

از کنترل چشم و گوش تا تقویت اراده؛ نقشه راه خودسازی

چگونگی و میزان تأثیر دین در هر جامعه‌ای از یکسو به تعریف و نقش دین در زندگی افراد و از سوی دیگر به شرایط اجتماعی-فرهنگی آن جامعه بستگی دارد. جوانان سرمایه‌های عظیم یک جامعه و آینده سازان نظام و افتخار آفرین مردم‌اند جامعه شناسان معتقدند جامعه‌ای سالم است که جوانانی سالم داشته باشد. یکی از راه‌های مهم تربیت سالم آشنایی جوانان با آموزه‌های دینی و بایدها و نبایدهاست. بایدها و نبایدهای دین به مثابه نسخه دکتر است که انسان را از بیماری‌ها نجات می‌دهد و نتیجه آن ایجاد جامعه‌ای قانون مند متمدن و سالم است. از این رو بایسته است همه مردم به ویژه جوانان با دین بیشتر آشنا شوند زندگی بدون ایمان و دین رنج‌آور است.

به طور کلی جوانان ذهن خلاق و جستجوگری دارند و همواره به دنبال کشف حقیقت و حل مسائل و پاسخ گویی به شبهات خویش‌اند. جوان با ده‌ها سوال از جمله اینکه من کیستم و از کجا آمده‌ام و به کجا می‌روم رو به رو است که برای این سوال‌ها باید جواب قانع کننده‌ای ارائه داد. این شبهات به تعبیر آیت الله شهید مطهری گذرگاه خوبی هستند اما عدم پاسخ گویی به آنها یا در نظر نگرفتن روحیه جوانان در هنگام پاسخ گویی موجب تزلزل در باورهای دینی آنان می‌گردد و پایه‌های تربیت دینی را سست می‌گرداند. خدای متعال به نسل امروز عنایت فرموده و آن این است که قوای فکری و عقلانی جوانان امروز ما نسبت به نسل‌های پیش خیلی زودتر به کار می‌افتد، به طوری که علاقه‌مندند مسائل را به صورت ریشه‌ای و همراه با استدلال درک کنند و تنها به تبعیت از دیگران اکتفا نکنند و این نعمتی خدایی است که زودتر انسان‌ها را در معرض تکامل قرار می‌دهد. آنچه پیش‌رو دارید گزیده‌ای از سخنان مرحوم آیت الله مصباح یزدی در خصوص قلمرو ارزش‌های دینی و خودسازی است: آنچه در راه خودسازی نقش تعیین کننده دارد اراده و انتخاب ماست. الگوی کلی برای رسیدن به این هدف، سیر از آسان به مشکل است. انجام برخی کارهای خوبْ آسان است و اگر انسان خود را به انجام آن‌ها مقید سازد به تدریج برای انجام کارهای مشکل‌تر آماده می‌شود و راه تکامل برای او باز خواهد شد، اما اگر در انجام این کارهای کوچک هم سهل‌انگاری کند، به تدریج زمینه را برای گناهان بزرگ فراهم کرده و توفیق از او سلب می‌شود.

برای یافتن چنین الگویی به تحلیل رفتارهای اختیاری انسان پرداختیم و سرانجام به این نتیجه رسیدیم که انسان از انجام هر کار اختیاری به دنبال یافتن نوعی لذت است که یا به محض انجام کار حاصل می‌شود یا زمینه و مقدمه آن در آینده فراهم می‌شود. مسلما هر انگیزه‌ای که در وجود ما از سایر انگیزه‌ها قوی‌تر باشد ما را وادار به عمل می‌کند. کسانی که به عالم قیامت، نعمت‌های بهشتی و رضوان الهی اعتقاد دارند می‌دانند که هیچ لذتی به شدت و پایداری آن‌ها نمی‌رسد. لذا انگیزه رسیدن به آنها در ایشان قوی‌تر خواهد بود و از چیزهایی که مزاحم لذت‌های اخروی است (لذت‌های گناه) اجتناب می‌کنند.

تلاش در دو حوزه آگاهی و اراده

بنابراین و با توجه به این نکته که فعل اختیاری ما از دو عامل آگاهی و انگیزه سرچشمه می‌گیرد، اگر ندانیم چه اموری واقعا ارزش و لذت بیشتری دارند طبعا مغلوب هوس‌ها و وسوسه‌ها می‌شویم و لذت‌های آنی و حسی را مقدم می‌داریم. از طرف دیگر، هر لذتی برای انسان جنبه عادت پیدا کند ثبات پیدا خواهد کرد و انسان دیگر چندان معطل فکر کردن نمی‌شود و همین که زمینه استلذاذ برای او فراهم شود گویا اختیار از کف داده، به سراغ آن می‌رود. پس هم باید راه تقویت انگیزه و اراده را بیابیم و هم راه جلوگیری از این‌که انگیزه‌های گناه در ما به صورت عادت درآیند، چراکه در این صورت مقابله با آن‌ها بسیار مشکل می‌گردد.

برای این منظور ما باید از یک طرف شناخت‌های صحیح را در خود تقویت کنیم و از طرف دیگر باید برنامه‌هایی عملی برای تقویت اراده داشته باشیم. پس به طور کلی برای خودسازی ما به دو نوع فعالیت نیازمندیم؛ یکی فعالیت در جهت تقویت شناخت‌های صحیح و دیگری فعالیت در جهت تقویت اراده برای انجام کارهای نیکو. در هر کدام از این دو قسم فعالیت هم باید دو نوع رفتار داشته باشیم؛ یکی رفتارهای ایجابی یعنی رفتارهایی که باید انجام داد و دیگری رفتارهای سلبی یعنی پرهیزها و خودداری‌ها.

۱. حوزه شناخت

۱-۱. فعالیت‌های ایجابی؛ کسب و زنده نگه داشتن معارف

راه دست‌یابی به شناخت صحیح، بعد از عقل، رجوع به کتاب، سنت و بیانات اهل‌بیت صلوات‌الله‌علیهم‌اجمعین است که الحمدلله خداوند این نعمت را به جامعه شیعه بیش از همه انسان‌ها مرحمت کرده است و ما باید تنبلی را کنار گذاشته، دست‌کم قرآن را در طول سال یک مرتبه دوره کنیم، و سعی کنیم با بیانات اهل‌بیت انس پیدا کنیم و برای مطالعه، تفکر، و مباحثه این بیانات برنامه‌ای داشته باشیم. نکته دیگر زنده نگه‌داشتن این معارف است. اگر ما می‌بینیم که در مقام عمل، دانسته‌های ما چندان اثری ندارد و در هنگام عمل آن‌ها را فراموش می‌کنیم بدین جهت است که این معارف گرچه در وجود ما هست، اما زنده و فعال نیست و گویا اصلا آنها را نمی‌دانیم. از این رو علاوه بر دانستن، تلاشی دیگر باید کرد تا آن دانش زنده و بیدار بماند و انسان از آن غافل نشود.

پس فعالیت‌های ایجابی ما در راستای شناخت‌های صحیح یکی باید کسب شناخت‌های صحیح باشد و دیگری با یادآوری و تکرار باید این شناخت‌ها را زنده نگه داریم. اگر در شرع مقدس بر تکرار برخی از اذکار دستور داده شده حکمت اصلی آن — همان‌طور که از نام آن‌ها (ذکر) مشخص است — یادآوری و زنده نگه داشتن آن واقعیت‌ها است. برخی می‌پرسند: فایده تکرار اصل نماز یا تعداد رکعات نماز یا برخی اذکار در نماز چیست؟ در حقیقت این تکرارها به خاطر این است که انسان به گونه‌ای خلق شده است که اگر این حقایق را تکرار نکند آن‌ها را فراموش می‌کند و امور دیگری جای آن‌ها را خواهد گرفت و توجه انسان را به خود جلب خواهد کرد، اما اگر انسان برنامه‌ای برای تکرار دائمی آن حقایق سعادت‌بخش داشته باشد برای سعادت او مفید خواهد بود، گرچه اغلب به گفتن الفاظ اکتفا می‌شود و به عمق معنا توجهی نمی‌شود، اما در همین حد هم انسان بالاخره توجه به خدا پیدا می‌کند و به حال او مفید خواهد بود. مسلما اگر به معنا و لوازم آن هم توجه داشته باشیم نور علی نور است و اثر آن بسیار زیاد خواهد شد. مقصود از شناخت‌های صحیح در این بحث، دانسته‌ها و علم‌هایی است که یا مستقیما یا به‌طور غیر مستقیم در شناخت خدا و در بندگی خدا مؤثر است.

۱-۲. فعالیت‌های سلبی؛ پرهیز از سخنان و افکار باطل

اما فعالیت سلبی ما در راستای شناخت‌های صحیح باید این باشد که از مطالبی که در واقع جهل، غلط و نادرست است پرهیز کنیم و این نکته مهمی است. یکی از حقایقی که در دوران ما گاه از آن سوءاستفاده می‌شود این سخن شریف قرآن است که می‌فرماید: «فَبَشِّرْ عِبَادِ * الَّذِينَ يَسْتَمِعُونَ الْقَوْلَ فَيَتَّبِعُونَ أَحْسَنَهُ؛۱ بندگان مرا بشارت ده! همان کسانی که آن سخنان را می‌شنوند و از نیکوترین آن‌ها پیروی می‌کنند.» برخی می‌گویند: بنابر این آیه باید همه سخنان را شنید و بعد بهترین آن‌ها را انتخاب کرد. اما آیا معنای آیه این است که باید همه اقوال را شنید یا «ال» در القول برای عهد است نه جنس قول؟ بله، انسان اگر تحقیق کند و بتواند سره را از ناسره تشخیص دهد و با تحقیق به امری معتقد شود بسیار کار خوبی است، اما حتی اگر صلاحیت این کار را هم داشته باشیم، مگر ظرفیت زندگی و عمر ما تا چه اندازه اجازه می‌دهد که همه دانستنی‌های عالم و اضداد آن‌ها را مطالعه کنیم و صحیح را از غیر آن جدا کنیم؟ آیا چنین امری امکان دارد؟ نکته مهم این است که خود قرآن به ما می‌گوید: به هر سخنی گوش ندهید! خداوند که خالق انسان است به خوبی می‌داند اگر بنا باشد انسان ذهن خویش را به روی هر مطلبی باز کند و به هر گوینده‌ای گوش فرا دهد آن قدر اباطیل در ذهن او انباشته می‌شود که دیگر جایی برای شنیدن سخن حق باقی نمی‌ماند. قرآن خطاب به خود رسول خدا صلی‌الله‌علیه‌وآله می‌فرماید: وَ إِذا رَأَيْتَ الَّذِينَ يَخُوضُونَ فِي آياتِنا فَأَعْرِضْ عَنْهُمْ حَتَّى يَخُوضُوا فِي حَدِيثٍ غَيْرِهِ وَ إِمَّا يُنْسِيَنَّكَ الشَّيْطانُ فَلا تَقْعُدْ بَعْدَ الذِّكْرى مَعَ الْقَوْمِ الظَّالِمِينَ؛۲ و خطاب به مؤمنان می‌فرماید: وَ قَدْ نَزَّلَ عَلَيْكُمْ فِي الْكِتابِ أَنْ إِذا سَمِعْتُمْ آياتِ اللَّهِ يُكْفَرُ بِها وَ يُسْتَهْزَأُ بِها فَلا تَقْعُدُوا مَعَهُمْ حَتَّى يَخُوضُوا فِي حَدِيثٍ غَيْرِهِ إِنَّكُمْ إِذاً مِثْلُهُمْ إِنَّ اللَّهَ جامِعُ الْمُنافِقِينَ وَ الْكافِرِينَ فِي جَهَنَّمَ جَمِيعاً؛۳ اگر دیدید کسانی سخنان ناصواب می‌گویند در کنار آن‌ها ننشینید! نمی‌فرماید: به سخنان آن‌ها گوش ندهید، بلکه می‌فرماید: تا زمانی که سخنان ناصواب می‌گویند و مطمئن نشده‌اید که دست از آن سخنان باطل برداشته‌اند اصلا در کنار آن‌ها ننشینید!

دیپلماسی فرهنگی ایران در ژاپن؛ از رویداد تا روایت مشترک

دیپلماسی فرهنگی ایران در ژاپن، از هفته‌های فیلم و نمایشگاه‌های هنری تا نشست‌های ایران‌شناسی، برنامه‌های معرفی فرهنگ ایران برای دانش آموزان ژاپنی و همکاری‌های سینمایی، ظرفیت‌های متنوعی دارد. بهره‌گیری راهبردی از این ظرفیت‌ها مستلزم عبور از برگزاری رویدادهای مستقل و حرکت به‌سوی ارتباطی مستمر با جامعه میزبان است؛ ارتباطی که از معرفی یک اثر فرهنگی آغاز شود، به شناخت متقابل برسد و زمینه همکاری‌های ماندگار را فراهم کند.

دیپلماسی فرهنگی زمانی اثربخش خواهد بود که بتواند میان آثار فرهنگی، تجربه‌های انسانی و مخاطبان جامعه میزبان ارتباط برقرار کند. در این چارچوب، تعداد جشنواره‌ها، نمایشگاه‌ها و نشست‌ها به‌تنهایی معیار کافی برای ارزیابی موفقیت نیست. پرسش اصلی این است که این فعالیت‌ها چه تصویری از ایران ارائه می‌کند، تا چه اندازه امکان گفت‌وگو فراهم می‌آورد و آیا پس از پایان هر برنامه، ارتباطی مشخص میان مخاطبان و نهادهای فرهنگی دو کشور باقی می‌ماند؟

بررسی تجربه‌های فرهنگی ایران در ژاپن نشان می‌دهد ظرفیت‌های موجود محدود به معرفی تاریخ و تمدن ایران نیست. سینمای ایران، هنرهای سنتی، ادبیات فارسی، مطالعات ایران‌شناسی، برنامه‌های فرهنگی برای کودکان و همکاری هنرمندان ایرانی و ژاپنی، هرکدام بخشی از این ظرفیت را تشکیل می‌دهند. اهمیت راهبردی این تجربه‌ها زمانی آشکار می‌شود که به‌جای ارزیابی جداگانه آن‌ها، پیوند میان‌شان بررسی شود.

سینما؛ از نمایش آثار ایرانی تا روایت مشترک

نهمین دوره هفته فیلم ایران در توکیو در سال ۲۰۲۶ با نمایش هشت فیلم ایرانی و یک مستند برگزار شد. آثاری چون «سرزمین فرشته‌ها»، «عطرآلود»، «بادیگارد»، «خون طلایی آمنه»، «اشک هور»، «بدون قرار قبلی»، «فرش باد» و مستند «میناب» با زیرنویس ژاپنی به نمایش درآمدند. موضوع «کودکان شهید میناب» محور ویژه این دوره بود؛ برنامه‌ای که با حضور خانواده شهید ماکان نصیری و اجرای قطعاتی از سوی محسن شریفیان، نوازنده نی‌انبان، به یاد کودکان میناب همراه شد. این رویداد، در کنار معرفی سینمای ایران، فرصتی برای طرح روایت‌هایی با محوریت تجربه‌های انسانی فراهم کرد.

بااین‌حال، نمایش فیلم به‌تنهایی به شناخت عمیق از جامعه سازنده آن نمی‌انجامد. مخاطب برای درک زمینه‌های اجتماعی و فرهنگی یک اثر، به اطلاعات تکمیلی و فرصت گفت‌وگو نیاز دارد. برگزاری نشست‌های نقد و بررسی، حضور عوامل فیلم یا کارشناسان، انتشار محتوای ژاپنی‌زبان و دریافت بازخورد مخاطبان می‌تواند نمایش آثار را به نقطه آغاز گفت‌وگوی فرهنگی تبدیل کند.

فراتر از نمایش فیلم، تولید مشترک نیز می‌تواند زمینه ارتباط عمیق‌تر دو فرهنگ را فراهم کند؛ زیرا سینماگران دو کشور در فرایند خلق یک اثر هنری با یکدیگر همکاری می‌کنند. فیلم «فرش باد» به کارگردانی کمال تبریزی، نمونه‌ای از این همکاری است. این فیلم که در سال ۲۰۰۳ در ژاپن اکران شد، داستان خانواده‌ای ژاپنی و تلاش برای آماده‌کردن یک فرش ایرانی را روایت می‌کند. در این اثر، فرش از یک محصول هنری فراتر می‌رود و به محور ارتباط میان شخصیت‌های ایرانی و ژاپنی تبدیل می‌شود. داستان، با قرار دادن یک عنصر فرهنگی در بستر روابط انسانی، امکان آشنایی با فرهنگ ایران را از مسیری غیرمستقیم فراهم می‌کند.

نمونه دیگر، فیلم «مهمانخانه ماه نو» به کارگردانی تاکه‌فومی تسوتسویی است که با مشارکت بازیگران ایرانی و ژاپنی ساخته شد و کمال تبریزی در آن نقش مشاور کارگردانی داشت. این تجربه، در کنار «فرش باد»، نشان می‌دهد که ارتباط سینمایی دو کشور به نمایش آثار ملی محدود نیست و تولید مشترک نیز ظرفیت مهمی برای گسترش تبادلات فرهنگی به شمار می‌رود.

این ارتباط، به سینماگران و بازیگران محدود نمی‌شود. مترجمان، تهیه‌کنندگان و دیگر واسطه‌های حرفه‌ای نیز در معرفی آثار و شکل‌گیری همکاری‌های فرهنگی نقش دارند. تداوم این روابط می‌تواند زمینه تولید پروژه‌های بعدی را فراهم کند؛ البته تحقق چنین هدفی به حمایت از همکاری‌های حرفه‌ای، ترجمه و توزیع آثار و انتخاب موضوعاتی نیاز دارد که برای مخاطبان هر دو کشور جذاب و معنادار باشند.

در نهایت، اهمیت اصلی در روایت‌هایی است که امکان شناخت متقابل را فراهم می‌کند و زمینه تداوم ارتباط فرهنگی را به وجود می‌آورد. از این منظر، نمایش فیلم، گفت‌وگو با مخاطبان و همکاری در تولید آثار می‌توانند اجزای مکمل مسیری باشند که از معرفی فرهنگ فراتر می‌رود و به شکل‌گیری روایت‌های مشترک میان دو جامعه می‌انجامد.

عروسک‌های بومی؛ معرفی تنوع ایران از مسیر تجربه ملموس

در آبان ۱۴۰۲، نخستین نمایشگاه عروسک‌های بومی و محلی ایران با عنوان «دایا» در توکیو و با مشارکت کتابخانه منطقه تاما برگزار شد. این نمایشگاه حدود ۱۵۰ عروسک از بیش از ۶۴ هنرمند و فعال حوزه عروسک‌سازی را در معرض دید مخاطبان ژاپنی قرار داد. آثار ارائه‌شده، علاوه بر معرفی عروسک‌های بومی، بازتابی از پوشش اقوام ایرانی و بخشی از تاریخ و شیوه‌های زندگی در مناطق مختلف کشور بود.

این نمایشگاه نمونه‌ای از ظرفیت هنرهای سنتی برای معرفی تنوع فرهنگی ایران است.

ایی این عروسک‌ها می‌توانند با معرفی قصه‌های مرتبط با آن‌ها، برگزاری کارگاه برای کودکان و نمایش عروسک‌های سنتی ژاپن در کنار نمونه‌های ایرانی گسترش یابد. گفت‌وگو درباره نقش اسباب‌بازی‌ها در زندگی نسل‌های مختلف نیز می‌تواند نمایشگاه را از معرفی یک‌طرفه میراث ایران به فضایی برای شناخت متقابل تبدیل کند. در این رویکرد، عروسک نقطه آغاز روایت زندگی، خاطره و تجربه‌های محلی است، نه صرفاً نمادی برای نمایش تنوع فرهنگی.

توشیو شیما؛ وقتی علاقه فرهنگی به پیوندی ماندگار تبدیل می‌شود

روایت توشیئو شیما، استاد بازنشسته ژاپنی و فارسی‌آموز ۷۹ ساله، نمونه‌ای متفاوت از ارتباط فرهنگی ایران و ژاپن است. او در جوانی زبان فارسی آموخت، پیش از انقلاب اسلامی به مدت هشت سال در ایران زندگی کرد و در پروژه‌های مهندسی، از جمله طرح‌های سدسازی و کانال‌سازی، به‌عنوان مترجم فعالیت داشت. ارتباط او با ایران به دوره حضور کاری‌اش محدود نماند؛ علاقه به زبان فارسی، شعر خیام و حافظ و خوشنویسی فارسی در سال‌های بعد نیز ادامه یافت.

شیما حدود یک دهه پیش خوشنویسی اشعار فارسی را آغاز کرد و همچنان در کلاس خوشنویسی شرکت می‌کند و در دوره برخط خوشنویسی بنیاد سعدی حضور دارد. او در گفت‌وگویی رسانه‌ای از علاقه خود به شعر فارسی و خاطره شنیدن اشعار حافظ و خیام در ایران سخن گفته است.

این روایت نشان می‌دهد ارتباط فرهنگی می‌تواند از یک آشنایی اولیه آغاز شود و در طول زمان به علاقه‌ای عمیق‌تر تبدیل شود. توشیو شیما ابتدا برای تحصیل زبان فارسی و سپس برای کار به ایران نزدیک شد؛ تجربه زندگی در ایران و آشنایی با ادبیات فارسی نیز به تداوم علاقه او کمک کرد.

این تجربه نشان می‌دهد که آشنایی با یک فرهنگ می‌تواند به‌تدریج به علاقه‌ای پایدار تبدیل شود. از این منظر، ایران‌شناسان، مترجمان، استادان دانشگاه، فارسی‌آموزان و افرادی که در ایران زندگی یا کار کرده‌اند، ظرفیت مهمی برای گسترش شناخت متقابل میان ایران و ژاپن محسوب می شوند. این افراد به دلیل آشنایی با زبان، ادبیات یا تجربه زیسته در ایران، می‌توانند در معرفی جنبه‌های کمترشناخته‌شده جامعه ایرانی به مخاطبان ژاپنی نقش داشته باشند. همکاری با آنان در برگزاری نشست‌های فرهنگی، ترجمه آثار، تولید محتوای ژاپنی‌زبان و گفت‌وگو با رسانه‌ها و مراکز دانشگاهی، راهی عملی برای بهره‌گیری از این ظرفیت و تداوم ارتباط فرهنگی میان دو کشور است.

نشست‌های ایران‌شناسی؛ از شناخت تخصصی تا گفت‌وگوی فرهنگی

در کنار رویدادهای هنری، نشست‌های ایران‌شناسی با مشارکت پژوهشگران ژاپنی، فرصتی برای معرفی ابعاد تاریخی، فرهنگی و اجتماعی ایران به مخاطبان این کشور فراهم می‌کنند. این نشست‌ها امکان می‌دهند موضوعات مرتبط با ایران، فراتر از معرفی آثار و جلوه‌های فرهنگی، در بستر تاریخی و اجتماعی خود بررسی شوند و مخاطبان با زمینه‌های شکل‌گیری باورها، سنت‌ها و شیوه‌های زندگی در ایران آشنا شوند.

اهمیت این نشست‌ها در دیپلماسی فرهنگی، به نوع روایت و فرصتی که برای گفت‌وگو ایجاد می‌کنند بازمی‌گردد. روایت ایران زمانی برای مخاطب ژاپنی معنادارتر می‌شود که صرفاً به انتقال اطلاعات محدود نباشد، بلکه امکان طرح پرسش، بررسی دیدگاه‌های متفاوت و پیوند دادن موضوعات فرهنگی با تجربه‌های انسانی را فراهم کند.

در این میان، مشارکت ایران‌شناسان ژاپنی می‌تواند به انتخاب موضوعات متناسب با علایق و پرسش‌های جامعه محلی کمک کند. چنین همکاری‌هایی، در کنار ترجمه آثار و ارتباطات پژوهشی مستمر، می‌تواند معرفی ایران را به فرایندی پیوسته برای شناخت متقابل دو جامعه تبدیل کند.

مسئولیت شرعی پنهان‌کردن عیب کالا

خرید یک کالای معیوب همیشه به معنای فریب‌خوردن خریدار نیست؛ گاهی نقص کالا آشکار است، گاهی خریدار با آگاهی از آن معامله می‌کند و گاهی نیز عیب پس از خرید به وجود می‌آید. مسئله زمانی جدی می‌شود که فروشنده از نقصی آگاه باشد که در تصمیم خریدار یا ارزش کالا اثر دارد، اما آن را پنهان کند؛ یا با توصیف‌های خلاف واقع، کالای معمولی را مرغوب و کالای معیوب را سالم جلوه دهد. در چنین وضعیتی، اختلاف تنها بر سر قیمت یا کیفیت نیست؛ اعتماد میان طرفین، صداقت در کسب‌وکار و حق تصمیم‌گیری آگاهانه خریدار نیز در معرض آسیب قرار می‌گیرد.

در فقه اسلامی، خریدوفروش صرفاً مبادله کالا و پول نیست؛ معامله باید در چارچوب ضوابط شرعی و با رعایت حقوق طرفین انجام شود. از همین رو، پنهان‌کردن عیب، وانمودکردن ویژگی‌های غیرواقعی و فریب‌دادن طرف مقابل، در صورت تحقق شرایط مربوط، می‌تواند ذیل عنوان‌هایی مانند «غش در معامله» و «تدلیس» قرار گیرد و برای خریدار نیز حقوقی ایجاد کند. با این حال، هر نقصی لزوماً مصداق فریب نیست و هر نارضایتی از کیفیت کالا نیز به‌خودی‌خود حق فسخ ایجاد نمی‌کند. شناخت مرز میان عیب عادی، تخلف از تعهد و فریب عمدی، برای فروشندگان و خریداران اهمیت اساسی دارد.

وقتی نقص کالا به مسئله‌ای اخلاقی و شرعی تبدیل می‌شود

در بازار، عیب همیشه به معنای شکستگی یا خرابی آشکار نیست. کالایی ممکن است از نظر ظاهری سالم باشد، اما سابقه تعمیر، افت کیفیت، کاهش عمر مفید یا نقصی فنی داشته باشد که در قیمت و تصمیم خریدار اثر بگذارد. در فروش خودرو، برای مثال، پنهان‌کردن سابقه تصادف یا دست‌کاری کارکردشمار می‌تواند تصویری خلاف واقع از وضعیت وسیله ایجاد کند. در فروش لوازم خانگی، عرضه کالای تعمیرشده به‌عنوان کالای نو یا خودداری از اعلام نقص مهمی که فروشنده از آن اطلاع دارد، نمونه‌هایی از همین مسئله‌اند. در معاملات ساده‌تر نیز ممکن است فروشنده کالای درجه‌دو را با توصیف‌هایی بفروشد که خریدار را به تصور کالای درجه‌یک بیندازد.

البته، میان نقصی که فروشنده از آن آگاه است و عیبی که خود او نیز از آن خبر ندارد، تفاوت وجود دارد. همچنین، میان عیبی که در استفاده معمول از کالا اثری ندارد و نقصی که کارکرد اصلی آن را مختل می‌کند، نمی‌توان بدون توجه به عرف، نوع کالا و توافق طرفین حکم یکسانی صادر کرد. برای تشخیص فریب باید دید فروشنده چه اطلاعاتی داشته، چه چیزی به خریدار گفته یا از گفتنش خودداری کرده، عرف بازار چه انتظاری ایجاد می‌کند و آیا رفتار او در مجموع خریدار را به اشتباه انداخته است یا نه.

در توضیح‌المسائل آیت‌الله سیستانی، پنهان‌کردن عیب کالا در صورتی که خریدار به فروشنده اعتماد داشته باشد که عیب را از او مخفی نمی‌کند، از رفتارهایی شمرده شده که اگر عرفاً غش محسوب شود، حرام است. همچنین بهتر جلوه‌دادن کالا از آنچه واقعاً هست، از مصادیق مطرح‌شده در احکام مربوط به خریدوفروش است.[۱] این بیان نشان می‌دهد که ارزیابی شرعی رفتار فروشنده تنها به جمله‌ای که صریحاً بر زبان آورده محدود نیست؛ گاهی نحوه عرضه کالا، استفاده از اعتماد مشتری یا ایجاد تصویری گمراه‌کننده نیز در داوری نقش دارد.

با این همه، نباید از این حکم نتیجه گرفت که فروشنده موظف است هر ویژگی جزئی یا هر نقص بی‌اهمیتی را که عرفاً در تصمیم خرید اثر ندارد، در هر معامله‌ای به تفصیل شرح دهد. موضوع اصلی، فریب مؤثر و پنهان‌کردن عیبی است که با توجه به شرایط معامله، انتظار متعارف خریدار و ضوابط فقهی، اعلام آن اهمیت دارد. تشخیص مصداق نیز به جزئیات هر معامله و نظر مرجع تقلید مربوط وابسته است.

غش و تدلیس؛ دو مفهوم نزدیک با آثار متفاوت

«غش» در کاربرد فقهی به رفتاری گفته می‌شود که در معامله، طرف مقابل را به شکلی فریبنده با واقعیت کالا یا معامله روبه‌رو می‌کند. این فریب ممکن است با مخلوط‌کردن جنس مرغوب و نامرغوب، تغییر ظاهر کالا، پنهان‌کردن نقص یا عرضه آن در وضعیتی رخ دهد که عیب دیده نشود. برای مثال، اگر فروشنده پوششی به کار ببرد که نقص مهم کالا را پنهان کند، یا محصولی را با ویژگی‌هایی معرفی کند که در واقع ندارد، مسئله فقط ضعف کیفیت نیست؛ شیوه عرضه ممکن است خریدار را درباره حقیقت موضوع معامله گمراه کرده باشد.

نظم منطقه‌ای جدید بدون حضور آمریکا در راه است

عبدالباری عطوان تحلیلگر مسائل راهبردی منطقه در مطلبی در روزنامه رأی الیوم، با اشاره به رسوایی دونالد ترامپ رئیس جمهور آمریکا در ادعاهایش در خصوص تنگه هرمز نوشت که دو رویداد مهم، احتمال شکست حزب جمهوری‌خواه حاکم در آمریکا در انتخابات میان‌دوره‌ای که تنها چند روز تا برگزاری آن باقی مانده است، را تایید می کند.

اول: بیانیه‌ای که روز پنجشنبه از سوی سپاه پاسداران انقلاب اسلامی ایران منتشر شد و در آن تأکید شده است که سه نفتکش پس از برخورد با مین‌های دریایی، هنگام تلاش برای عبور از مسیرهای جنوبی تنگه هرمز، دچار آتش‌سوزی شده و غرق شده‌اند. این اتفاق تنها یک روز پس از آن رخ داد که ارتش آمریکا اعلام کرده بود تمام مین‌های دریایی کار گذاشته شده از سوی ایران در مسیرهای اصلی تنگه را خنثی کرده است.

دوم: غرق شدن یک کشتی کانتینربر صهیونیستی در دریای سیاه و نزدیکی سواحل بلغارستان در حمله با ۳ پهپاد دریایی «با هویت نامشخص». اطلاعات اولیه حاکی از آن است که این کشتی حامل ۴۲۱ کانتینر بوده که برخی از آن‌ها حاوی مواد با قدرت انفجاری بالا بوده‌اند و از بندر حیفا در فلسطین اشغالی حرکت کرده است.

وی با اشاره به اینکه برخورد نفتکش ها با مین‌های دریایی اتفاق تازه نیست، تصریح کرد که سپاه پاسداران همچنان تقریباً به طور کامل بر تنگه هرمز تسلط دارد. مهم‌تر از آن اینکه یک پهپاد بسیار پیشرفته آمریکایی از نوع «MQM ۱۷۰» به صورت سالم به تصرف ایران درآمد.

این در حالی است که ترامپ ادعا می کند که تردد دریایی در تنگه به وضعیت عادی پیش از بحران بازگشته و حجم نفت حمل شده توسط نفتکش‌ها از روزانه ۲۰ میلیون بشکه فراتر رفته است.

عطوان با اشاره به حمله به کشتی کانتینربر صهیونیستی در دریای سیاه نوشت که اگر این اتفاق نیز کار ایران باشد، به این معنا خواهد بود که این نیرو تهدیدهای خود را وارد مرحله اجرا کرده و به سوی گسترش جغرافیایی حملات حرکت کرده است؛ به‌گونه‌ای که اهداف و پایگاه‌های آمریکا و اسرائیل را در خارج از خاورمیانه، به‌ویژه در اروپا، آب‌های پیرامونی و خاک این قاره، هدف قرار دهد.

وی پیشنهاد آمریکا برای از سرگیری مذاکرات که توسط جی‌دی ونس، معاون رئیس‌جمهور آمریکا، برای محسن رضایی، دبیر شورای عالی امنیت ملی ایران، ارسال شده را بازتاب‌دهنده اعتراف رسمی و مستقیم آمریکا به شکست راه‌حل نظامی در جنگ با ایران دانست و تصریح کرد که این اقدام تلاشی نهایی و از سر استیصال برای پایان دادن به جنگ، تنها چند روز پیش از انتخابات میان‌دوره‌ای است تا حزب جمهوری‌خواه از شکستی بزرگ در این انتخابات نجات یابد.

از سوی دیگر ادعای ترامپ مبنی بر اینکه او معاونش را مأمور انجام چنین اقدامی نکرده است، وجود اختلافات میان رئیس‌جمهور و معاونش را تأیید می‌کند و چه‌بسا نشان‌دهنده سرپیچی معاون رئیس‌جمهور از او و مطرح کردن خود به‌عنوان جانشین احتمالی‌اش در رهبری حزب جمهوری‌خواه در دوران پس از انتخابات و شکست احتمالی آن باشد.

عطوان در پایان نوشت که آمریکا در جنگ با ایران شکست خورده و روند عقب‌نشینی خود از منطقه خاورمیانه را آغاز کرده است. این موضوع خروج تمام نیروها و تخلیه پایگاه‌های نظامی آمریکا در سوریه و شمال و جنوب عراق و همچنین نابودی پایگاه‌های این کشور در منطقه خلیج فارس را توضیح می‌دهد.

شاید سفر هیئت‌های سه کشور بزرگ متحد آمریکا، یعنی عربستان سعودی، ترکیه و پاکستان، به تهران و هماهنگی با ایران، اعتراف رهبران این کشورها به همین واقعیت باشد که از آغاز عقب‌نشینی آمریکا از منطقه حکایت دارد. لذا این کشورها به‌سوی اتکای بیشتر به توان خود و ایجاد یک نظام امنیتی منطقه‌ای مستقل از آمریکا حرکت می‌کنند.

فضا نباید به عرصه رقابت تسلیحاتی تبدیل شود

به نقل از ریانووستی، «گوئو جیاکون» سخنگوی وزارت امور خارجه چین اعلام کرد پکن قاطعانه با تسلیحاتی‌شدن فضای ماورای جو و شکل‌گیری رقابت تسلیحاتی در این حوزه مخالف است.

وی با تأکید بر ضرورت حفظ صلح و امنیت در فضا گفت کشورها باید از طریق مذاکره، اسناد حقوقی بین‌المللی لازم را برای جلوگیری از استقرار تسلیحات در فضا و پیشگیری از رقابت تسلیحاتی تدوین کنند.

سخنگوی وزارت امور خارجه چین افزود حفظ صلح پایدار و امنیت جمعی در فضای ماورای جو مستلزم همکاری بین‌المللی و ایجاد چارچوب‌های حقوقی مورد توافق کشورهاست.

چین از سال‌ها پیش خواستار تدوین یک سند حقوقی الزام‌آور برای جلوگیری از استقرار تسلیحات در فضای ماورای جو و پیشگیری از رقابت تسلیحاتی در این حوزه بوده است. پکن و مسکو در سال ۲۰۰۸ پیش‌نویس معاهده‌ای را با هدف جلوگیری از استقرار تسلیحات در فضا و تهدید یا استفاده از زور علیه اشیای فضایی به کنفرانس خلع سلاح سازمان ملل ارائه کردند.

چین در موضع‌گیری رسمی خود در اکتبر ۲۰۲۶ نیز بر مذاکره برای تدوین یک سند حقوقی بین‌المللی در زمینه کنترل تسلیحات فضایی تأکید کرد.

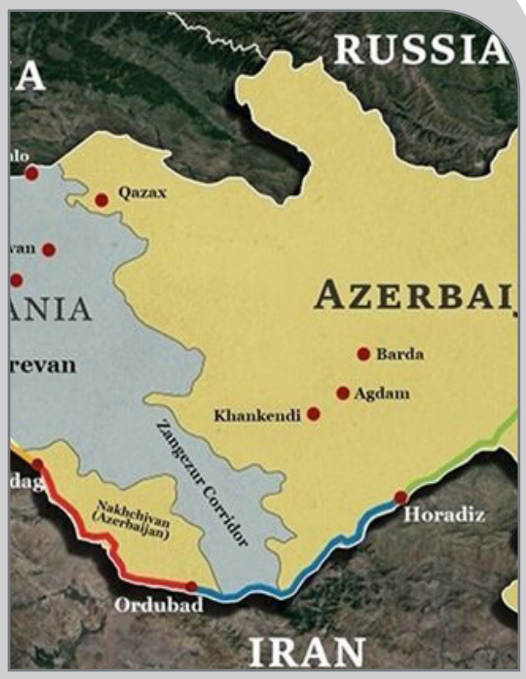

ایران و روسیه در معادلات جدید قفقاز

پیشنهاد روسیه برای بازسازی دو بخش از خطوط راه‌آهن ارمنستان، بار دیگر رقابت بر سر آینده مسیرهای ترانزیتی قفقاز جنوبی را در کانون توجه قرار داده است؛ رقابتی که علاوه بر منافع اقتصادی، با موضوعاتی چون نفوذ منطقه‌ای مسکو، طرح موسوم به «مسیر ترامپ»، نگرانی‌های امنیتی ایران و تلاش ایروان برای کاهش وابستگی به روسیه گره خورده است. در این میان، مسئله اصلی تنها بازسازی چند خط راه‌آهن نیست، بلکه تعیین سهم بازیگران منطقه‌ای و فرامنطقه‌ای از شبکه‌های ارتباطی آینده قفقاز جنوبی مطرح است.آلکسی اوورچوک، معاون نخست‌وزیر روسیه، اخیرا در حاشیه نشست باشگاه بین‌المللی گفت‌وگوی «والدای» اعلام کرد مسکو به ارمنستان پیشنهاد داده تا دو بخش از شبکه ریلی این کشور را بازسازی کند: مسیر یراسخ، در جنوب ایروان، تا شرور در شمال جمهوری خودمختار نخجوان و مسیر گیومری تا گذرگاه دوغوکاپی در مرز ترکیه. به گفته اوورچوک، بخش‌های موردنظر در چارچوب امتیاز بهره‌برداری شرکت راه‌آهن روسیه قرار دارند و مسکو آماده است برای احیای آنها مشارکت کند تا ارتباطات حمل‌ونقلی ارمنستان از هر دو مسیر توسعه یابد. وی همچنین از برگزاری دیدارهای مهم در آینده نزدیک برای پیشبرد این موضوع خبر داد؛ دیدارهایی که احتمالاً با سفر رئیس شرکت راه‌آهن روسیه به ایروان پایتخت ارمنستان مرتبط خواهد بودقرارداد راه‌آهن روسیه؛ همکاری اقتصادی یا مانع استقلال ترانزیتی ایروان؟پیشنهاد مسکو در شرایطی مطرح می‌شود که دولت نیکول پاشینیان در پی گسترش ارتباطات ارمنستان با ترکیه و جمهوری آذربایجان و افزایش نقش این کشور در شبکه‌های ترانزیتی منطقه است. پاشینیان پیش‌تر اعلام کرده بود دولت ارمنستان، بدون انتظار دریافت کمک از روسیه، مناقصه‌هایی را برای بازسازی خطوط راه‌آهن منتهی به مرزهای ترکیه و جمهوری آذربایجان برگزار کرده است؛ هرچند رایزنی‌ها با طرف روسی همچنان ادامه دارد.

یکی از محورهای اختلاف، قرارداد امتیاز بهره‌برداری شرکت راه‌آهن روسیه در ارمنستان برای دوره ۲۰۰۸ تا ۲۰۳۸ است. از نگاه پاشینیان، این قرارداد می‌تواند بخشی از سرمایه‌گذاران بین‌المللی را از ورود به پروژه‌های ریلی ارمنستان منصرف کند و مانعی در مسیر پیوستن ایروان به شبکه‌های ترانزیتی جدید شرق به غرب باشد.

نخست‌وزیر ارمنستان هفتم اکتبر، در آستانه مذاکرات احتمالی درباره آینده این قرارداد، اعلام کرد که مبانی حقوقی لازم برای لغو آن وجود دارد. بااین‌حال، وی انتقال امتیاز بهره‌برداری به کشور ثالثی را که هم برای مسکو و هم برای ایروان قابل‌قبول باشد، گزینه مطلوب‌تری دانست. پیش‌تر نام قزاقستان و برخی کشورهای عربی نیز به‌صورت غیررسمی در این زمینه مطرح شده بود. اما تاکنون تصمیمی رسمی درباره فسخ قرارداد مذکور اعلام نشده است.

در پس این اختلاف، رقابتی گسترده‌تر درباره مدیریت و بهره‌برداری از مسیرهای ترانزیتی آینده دیده می‌شود. دولت پاشینیان امیدوار است با گسترش ارتباطات ارمنستان با باکو و آنکارا، زمینه افزایش درآمدهای ترانزیتی و جذب سرمایه‌گذاری خارجی را فراهم کند. بااین‌حال، تغییر بهره‌بردار لزوماً به معنای تحقق این اهداف نیست؛ به‌ویژه آنکه روسیه به قرارداد موجود و سرمایه‌گذاری‌های انجام‌شده استناد کرده و می خواهد آن را حفظ کند.بر اساس اظهارات اولگ بلوزروف، مدیرعامل شرکت راه‌آهن روسیه، سرمایه‌گذاری این شرکت و شرکت تابعه آن، راه‌آهن جنوب قفقاز، در فاصله سال‌های ۲۰۰۸ تا ۲۰۲۵ در ارمنستان به حدود ۳۹۶ میلیون دلار رسیده است. از این رو، مسکو در صورت فسخ یا بازنگری قرارداد، انتظار دارد تکلیف سرمایه‌گذاری‌های خود را مشخص کرده و امکان بازگشت منابع صرف‌شده مورد توجه قرار گیرد. در نتیجه، هرگونه تغییر در ساختار مدیریت شبکه ریلی ارمنستان، علاوه بر ملاحظات سیاسی، با مسائل حقوقی و مالی قابل‌توجهی همراه خواهد بود.

مسیر ترامپ و نگرانی‌های امنیتی ایران

در کنار اختلافات مربوط به مدیریت راه‌آهن، طرح موسوم به «مسیر ترامپ برای صلح و شکوفایی بین‌المللی» یا تریپ به یکی از موضوعات اصلی رقابت ژئوپلیتیکی در قفقاز جنوبی تبدیل شده است. دولت ارمنستان این طرح را در چارچوب گسترش ارتباطات منطقه‌ای و احیای خطوط ریلی با ترکیه و جمهوری آذربایجان معرفی می‌کند؛ اما موقعیت جغرافیایی این مسیر و احتمال حضور بازیگران خارجی در مدیریت آن، نگرانی‌هایی را در میان همسایگان ارمنستان، به‌ویژه ایران، ایجاد کرده است.پاشینیان اخیراً اعلام کرده است که دولت ارمنستان به‌طور روزانه برای پیشبرد تریپ تلاش می‌کند و انتظار دارد اجرای آن به گشایش مرز ارمنستان و ترکیه و احیای ارتباطات ریلی این کشور با ترکیه و جمهوری آذربایجان منجر شود. ایروان همچنین در چارچوب ابتکار «چهارراه صلح» امیدوار است از موقعیت جغرافیایی خود برای افزایش ظرفیت ترانزیتی بهره ببرد؛ به‌ویژه در صورت شکل‌گیری پیوند میان مسیر شمال ــ جنوب، از روسیه به کشورهای خلیج فارس و جنوب آسیا، و مسیر غرب ــ شرق، میان چین، آسیای مرکزی و اروپا.

بااین‌حال، تحقق این چشم‌انداز به عوامل متعددی وابسته است که فراتر از اراده دولت ارمنستان قرار دارند. برخی رسانه‌های روسی این احتمال را مطرح کرده‌اند که پیش‌بینی پاشینیان درباره آینده تریپ بر این فرض استوار است که ایالات متحده بتواند نفوذ و کنترل خود را به ایران نیز گسترش دهد. با توجه به مقاومت قدرتمندانه ایران در برابر فشارهای آمریکا و وضعیت پرتنش غرب آسیا، تحقق چنین فرضی محال است.

از استعمار تا اعتراضات؛ چرا توافق‌نامه ۱۹۶۸ فرانسه و الجزایر جنجالی شد؟

رابطه فرانسه و الجزایر فقط داستان مهاجرت نیست؛ روایتی است که از استعمار آغاز می‌شود، با استقلال سیاسی ادامه پیدا می‌کند و هنوز هم در بحث‌های مربوط به هویت ملی، قانون و مهاجرت در فرانسه حضور دارد. در مرکز یکی از مناقشه‌های مهم این رابطه، توافق‌نامه‌ای قرار دارد که در سال ۱۹۶۸ امضا شد؛ سندی که نزدیک به شش دهه بعد، بار دیگر به موضوع اختلاف سیاسی تبدیل شده است.

اما چرا توافقی که در ابتدا برای سامان‌دادن به وضعیت شهروندان الجزایری در فرانسه شکل گرفت، امروز به یکی از محورهای بحث درباره مهاجرت تبدیل شده است؟ و مهم‌تر از آن، آیا این توافق‌نامه واقعاً نقشی مستقیم در اعتراضات اجتماعی اخیر فرانسه دارد؟

میراث استعمار؛ پیش از آنکه مهاجرت به مسئله تبدیل شود

برای درک اهمیت توافق‌نامه ۱۹۶۸، باید به گذشته بازگشت. الجزایر از قرن نوزدهم تحت سلطه فرانسه قرار داشت و در سال ۱۹۶۲، پس از جنگی طولانی و خونین، به استقلال رسید. بااین‌حال، استقلال سیاسی به معنای پایان پیوندهای انسانی، اقتصادی و اجتماعی دو کشور نبود. در دهه‌های پیش از استقلال و سال‌های پس از آن، شمار زیادی از الجزایری‌ها برای کار به فرانسه رفتند. اقتصاد فرانسه به نیروی کار نیاز داشت و مهاجران الجزایری در کارخانه‌ها، کارگاه‌ها و بخش‌های مختلف اقتصاد این کشور مشغول شدند. بنابراین، مهاجرت الجزایری‌ها را نمی‌توان صرفاً نتیجه تصمیم‌های فردی یا سیاست‌های مهاجرتی امروز دانست؛ این پدیده در بستری تاریخی شکل گرفت که دو کشور را به یکدیگر پیوند داده بود.

پس از استقلال، مسئله اصلی برای پاریس و الجزیره این بود که رفت‌وآمد، اشتغال و اقامت شهروندان الجزایری در فرانسه چگونه باید تنظیم شود. توافق‌های اولیه در دهه ۱۹۶۰، از جمله توافق سال ۱۹۶۴ درباره ورود نیروی کار، بخشی از این مسیر بودند. با تغییر شرایط اقتصادی و سیاسی، فرانسه نیز به‌تدریج به سمت کنترل بیشتر مهاجرت حرکت کرد.

توافق‌نامه ۱۹۶۸ چه چیزی را تغییر داد؟

توافق‌نامه ۲۷ دسامبر ۱۹۶۸، چارچوب ویژه‌ای برای وضعیت اقامت، اشتغال و حضور شهروندان الجزایری در فرانسه ایجاد کرد. این توافق در دوره‌ای شکل گرفت که دو کشور، با وجود اختلاف‌ها و زخم‌های به‌جامانده از دوران استعمار، همچنان روابط انسانی و اقتصادی گسترده‌ای داشتند.

بر اساس این چارچوب، وضعیت شهروندان الجزایری در برخی زمینه‌ها از مقررات عمومی مهاجرت فرانسه جدا شد. گواهی اقامت، شرایط اشتغال و بعضی از مقررات مربوط به پیوستن اعضای خانواده به یکدیگر، در این توافق جایگاه ویژه‌ای پیدا کردند.

این نظام در طول زمان بدون تغییر باقی نماند. اصلاحاتی در سال‌های ۱۹۸۵، ۱۹۹۴ و ۲۰۰۱ در آن صورت گرفت تا بخش‌هایی از توافق با شرایط تازه تنظیم شود. به همین دلیل، توافق‌نامه ۱۹۶۸ را نباید سندی ثابت و دست‌نخورده تصور کرد؛ بلکه باید آن را چارچوبی حقوقی دانست که در طول چند دهه، هم‌زمان با تغییر سیاست‌های مهاجرتی فرانسه و روابط دو کشور، دستخوش اصلاح شده است.

نکته مهم این است که این توافق نه به معنای آزادی نامحدود ورود و اقامت شهروندان الجزایری است و نه به این معناست که آنان از همه قوانین فرانسه مستثنا هستند. این سند مجموعه‌ای از مقررات ویژه را تعیین می‌کند که در کنار قوانین عمومی و دیگر الزامات حقوقی اجرا می‌شوند.

چرا این توافق دوباره به میدان سیاست بازگشته است؟

در سال‌های اخیر، مهاجرت به یکی از موضوعات مناقشه‌برانگیز سیاست فرانسه تبدیل شده است. احزاب راست و راست افراطی خواهان محدودیت‌های بیشتر در این حوزه شده‌اند و توافق‌نامه ۱۹۶۸ را نمونه‌ای از برخورداری شهروندان یک کشور از مقررات ویژه معرفی می‌کنند. در مقابل، منتقدان این رویکرد هشدار می‌دهند که تبدیل مسئله مهاجرت به محور اصلی بحث‌های سیاسی، می‌تواند پیچیدگی‌های تاریخی و حقوقی رابطه دو کشور را نادیده بگیرد.

در سال ۲۰۲۵، مجلس ملی فرانسه قطعنامه‌ای در حمایت از پایان‌دادن به این توافق‌نامه تصویب کرد. بااین‌حال، تصویب چنین قطعنامه‌ای به‌خودی‌خود به معنای لغو خودکار توافق نبود. دولت فرانسه نیز بحث مذاکره مجدد را مطرح کرده بود؛ موضوعی که نشان می‌دهد اختلاف بر سر این سند، تنها یک بحث حقوقی نیست و با مناسبات دیپلماتیک پاریس و الجزیره نیز ارتباط دارد.

مخالفان توافق می‌گویند وجود یک چارچوب ویژه، کنترل مهاجرت را دشوارتر می‌کند یا با اصل برخورد یکسان با مهاجران سازگار نیست. در سوی دیگر، موافقان حفظ آن بر پیشینه تاریخی روابط دو کشور و ضرورت حل اختلاف‌ها از مسیر مذاکره تأکید می‌کنند.

بااین‌حال، ارزیابی دقیق این توافق نیازمند بررسی مفاد واقعی آن است، نه صرفاً شعارهای سیاسی. برخی مقررات آن در حوزه‌هایی مانند پیوستن خانواده به یکدیگر می‌توانند برای شهروندان الجزایری مساعدتر از قواعد عمومی باشند؛ اما در بخش‌هایی دیگر، وضعیت آنان لزوماً آسان‌تر نیست. بنابراین، توصیف توافق به‌عنوان مجموعه‌ای از امتیازهای یک‌طرفه، تصویر کاملی از واقعیت حقوقی ارائه نمی‌دهد.

ارتباط توافق‌نامه با اعتراضات اخیر فرانسه چیست؟

در اینجا باید میان دو موضوع تمایز گذاشت: مناقشه سیاسی بر سر مهاجرت و دلایل اعتراضات اجتماعی در فرانسه.

اعتراضات اخیر فرانسه با مجموعه‌ای از نارضایتی‌ها، از جمله فشار هزینه‌های زندگی، نگرانی درباره خدمات عمومی، وضعیت اقتصادی و محدودیت‌های مرتبط با برگزاری تجمع‌ها همراه بوده است. در جریان اعتراضات اکتبر ۲۰۲۶ نیز گزارش‌هایی از حضور گسترده معترضان در شهرهای مختلف منتشر شد. این نارضایتی‌ها را نمی‌توان مستقیماً به توافق‌نامه ۱۹۶۸ نسبت داد.

توافق‌نامه ممکن است در فضای سیاسی فرانسه به نمادی برای بحث درباره مهاجرت، حاکمیت ملی و اعتماد به دولت تبدیل شود؛ اما این مسئله با اثبات رابطه علّی میان آن و اعتراضات اجتماعی تفاوت دارد. افزایش هزینه‌های زندگی، نگرانی از کاهش کیفیت خدمات عمومی یا اعتراض به تصمیم‌های دولت، مسائلی هستند که باید با توجه به عوامل اقتصادی و سیاسی خودشان بررسی شوند.

از سوی دیگر، هم‌زمانی بحث درباره توافق‌نامه با اعتراضات اجتماعی، به این معنا نیست که معترضان الزاماً با این توافق مخالفاند یا خواستار لغو آن هستند. برای چنین نتیجه‌گیری‌ای، به شواهد مشخص درباره مطالبات و ترکیب معترضان نیاز است. در غیر این صورت، پیوندزدن این دو موضوع می‌تواند به ساده‌سازی واقعیت منجر شود.

بااین‌همه، مهاجرت در رقابت‌های سیاسی فرانسه جایگاه مهمی دارد و احزاب ممکن است از آن برای توضیح مشکلات گسترده‌تر کشور استفاده کنند. در چنین فضایی، توافق‌نامه ۱۹۶۸ می‌تواند به موضوعی نمادین تبدیل شود؛ حتی اگر مسائل اقتصادی و اجتماعیِ محرک اعتراضات، ارتباط مستقیمی با مفاد آن نداشته باشند.

آیا لغو توافق‌نامه مشکل مهاجرت را حل می‌کند؟

پاسخ به این پرسش به حدود واقعی توافق‌نامه بستگی دارد. این سند، چارچوب حقوقی ویژه‌ای برای اقامت و اشتغال شهروندان الجزایری ایجاد کرده است؛ اما همه مسائل مربوط به مهاجرت، اخراج اتباع خارجی یا همکاری‌های کنسولی را به‌تنهایی تعیین نمی‌کند.

در نتیجه، لغو یا تغییر توافق‌نامه لزوماً به کاهش فوری شمار مهاجران یا افزایش خودکار اخراج‌ها منجر نخواهد شد. نتیجه عملی هر تغییر، به مقررات جایگزین، قوانین دیگر فرانسه، نحوه اجرای تصمیم‌ها و همکاری میان پاریس و الجزیره وابسته است.

از سوی دیگر، هر تصمیمی درباره این توافق می‌تواند بر روابط دیپلماتیک دو کشور اثر بگذارد. فرانسه و الجزایر علاوه بر مسئله مهاجرت، در زمینه‌های اقتصادی، امنیتی و کنسولی نیز با یکدیگر ارتباط دارند. به همین دلیل، تغییر یک چارچوب حقوقی قدیمی بدون درنظرگرفتن پیامدهای سیاسی و دیپلماتیک آن، ممکن است به حل اختلاف‌ها کمک نکند و حتی زمینه تنش تازه‌ای را فراهم سازد.

مسئله‌ای فراتر از یک سند حقوقی

توافق‌نامه ۱۹۶۸ را باید در نقطه تلاقی سه موضوع دید: میراث استعمار، مدیریت مهاجرت و رقابت سیاسی در فرانسه. این توافق از یک سو محصول شرایط تاریخی مشخصی بود و از سوی دیگر، در طول دهه‌ها به بخشی از بحث‌های حقوقی و سیاسی درباره رابطه فرانسه و الجزایر تبدیل شد.

اهمیت امروز آن، تنها در مفاد حقوقی‌اش خلاصه نمی‌شود؛ بلکه به این مسئله نیز مربوط است که فرانسه چگونه می‌خواهد گذشته استعماری خود را با سیاست‌های کنونی مهاجرت پیوند دهد و در عین حال، میان مطالبات داخلی و روابط خارجی‌اش تعادل برقرار کند.

جهان در آستانه دور تازه تورم؛ هزینه انرژی و غذا اوج گرفت

افزایش هزینه‌های انرژی، اختلال در زنجیره تأمین کالا و رشد قیمت مواد غذایی بار دیگر خطر تشدید تورم جهانی را به یکی از مهم‌ترین دغدغه‌های اقتصاد بین‌الملل تبدیل کرده است؛ البته در ماه‌های گذشته بخشی از اقتصادهای جهان توانسته بودند از شدت فشارهای تورمی بکاهند، اما تحولات ژئوپلیتیکی و افزایش هزینه تأمین انرژی بار دیگر چشم‌انداز مهار قیمت‌ها را با ابهام مواجه کرده است. در این میان، افزایش قیمت نفت، هزینه حمل‌ونقل و نهاده‌های تولید مواد غذایی، خطر انتقال موج جدید گرانی به بخش‌های مختلف اقتصاد را افزایش داده است.

بر اساس نظرسنجی رویترز در ۲۷ اکتبر ۲۰۲۶، بیش از ۵۰۰ اقتصاددان در سراسر جهان پیش‌بینی تورم سال ۲۰۲۷ را در ۳۱ اقتصاد از مجموع ۵۰ اقتصاد مورد بررسی افزایش داده‌اند. همچنین پیش‌بینی تورم در ۱۵ اقتصاد از ۲۱ اقتصاد توسعه‌یافته مورد بررسی نیز افزایش یافته است؛ موضوعی که نشان می‌دهد نگرانی از بازگشت فشارهای قیمتی دیگر محدود به اقتصادهای در حال توسعه نیست و کشورهای صنعتی را نیز درگیر کرده است.

افزایش قیمت انرژی؛ موتور تازه تورم جهانی

یکی از عوامل اصلی تشدید نگرانی‌ها درباره تورم جهانی، افزایش قیمت نفت در پی تحولات نظامی و ژئوپلیتیکی خاورمیانه است. بر اساس گزارش رویترز، قیمت نفت خام از هفتم اکتبر بالاتر از ۱۰۰ دلار در هر بشکه باقی مانده و در هفته گذشته به بیش از ۱۱۷ دلار رسیده است؛ رقمی که بالاترین سطح شش ماه اخیر محسوب می‌شود.

همچنین قیمت نفت از زمان آغاز جنگ آمریکا و رژیم صهیونیستی علیه ایران بیش از ۶۰ درصد افزایش یافته است. استمرار این وضعیت، هزینه تأمین انرژی را برای کشورهای واردکننده بالا برده و از مسیر افزایش هزینه حمل‌ونقل، تولید صنعتی و خدمات، زمینه انتقال فشارهای قیمتی به سایر بخش‌های اقتصاد را فراهم کرده است.

اهمیت این مسئله در آن است که افزایش قیمت انرژی تنها به هزینه سوخت محدود نمی‌شود. بخش قابل‌توجهی از صنایع جهان برای تولید محصولات خود به انرژی وابسته‌اند و افزایش قیمت نفت و گاز می‌تواند هزینه تولید کالاهای صنعتی، محصولات کشاورزی و خدمات حمل‌ونقل را افزایش دهد.

اقتصاددانان شرکت‌کننده در نظرسنجی رویترز نیز هشدار داده‌اند که افزایش هزینه انرژی به‌تدریج در شاخص‌های اصلی تورم نمایان می‌شود و در صورت تداوم تنش‌های منطقه‌ای، احتمال ماندگاری فشارهای قیمتی افزایش خواهد یافت.

بر اساس همین نظرسنجی، پیش‌بینی میانه تورم سال ۲۰۲۷ در بریتانیا طی سه نظرسنجی فصلی اخیر رویترز ۰.۷ واحد درصد، در منطقه یورو ۰.۵ واحد درصد و در آمریکا ۰.۲ واحد درصد افزایش یافته است. این ارقام نشان می‌دهد حتی اقتصادهای توسعه‌یافته نیز از پیامدهای افزایش هزینه انرژی مصون نمانده‌اند.

مواد غذایی در مسیر گرانی؛ فشار مضاعف بر خانوارها

در کنار انرژی، بازار جهانی مواد غذایی نیز با مجموعه‌ای از عوامل افزایشی روبه‌رو شده است. اختلال در مسیرهای کشتیرانی، افزایش هزینه کودهای شیمیایی، شرایط نامساعد آب‌وهوایی و نگرانی از تأثیر پدیده ال‌نینو بر تولید محصولات کشاورزی، چشم‌انداز عرضه مواد غذایی را با چالش مواجه کرده است.

رویترز در گزارشی در ۱۹ اکتبر هشدار داد که تورم جهانی مواد غذایی احتمالاً در ماه‌های آینده تشدید خواهد شد و این روند می‌تواند تا سال ۲۰۲۷ ادامه پیدا کند.تورم جهانی مواد غذایی احتمالاً در ماه‌های آینده تشدید خواهد شد و این روند می‌تواند تا سال ۲۰۲۷ ادامه پیدا کند.

بر اساس این گزارش، قیمت برنج در اندونزی به رکوردهای جدید رسیده، هزینه نان در مصر ۲۵ درصد افزایش یافته و قیمت شکر در هند نیز به بالاترین سطح تاریخی خود رسیده است. کاهش بارندگی و افت تولید کشاورزی در برخی مناطق، در کنار افزایش هزینه‌های حمل‌ونقل و نهاده‌ها، از عوامل اصلی این وضعیت عنوان شده است.

همچنین سازمان خواربار و کشاورزی ملل متحد (فائو) در تازه‌ترین گزارش خود درباره شاخص قیمت جهانی مواد غذایی اعلام کرد این شاخص در سپتامبر ۲۰۲۶ به ۱۳۶ واحد رسیده که نسبت به ماه قبل ۱.۵ درصد و در مقایسه با مدت مشابه سال گذشته ۵.۸ درصد افزایش داشته است.

بررسی جزئیات این شاخص نشان می‌دهد قیمت غلات در سپتامبر نسبت به ماه قبل ۵.۱ درصد افزایش یافته و به ۱۲۲.۸ واحد رسیده است. قیمت جهانی گندم نیز ۶.۳ درصد و ذرت ۵.۶ درصد رشد داشته است.

در همین دوره، شاخص قیمت روغن‌های گیاهی با افزایش ۰.۹ درصدی به ۱۹۸.۶ واحد رسید و شاخص قیمت شکر نیز با رشد ۶.۱ درصدی در سطح ۱۱۴ واحد قرار گرفت.

فائو افزایش قیمت غلات را به اختلالات لجستیکی در منطقه دریای سیاه، محدودیت عرضه صادراتی و نگرانی‌های مربوط به هزینه سوخت و کود نسبت داده است. این سازمان همچنین شرایط نامساعد آب‌وهوایی و چشم‌انداز کاهش تولید شکر در برخی کشورهای تولیدکننده را از عوامل مؤثر بر افزایش قیمت این محصول اعلام کرده است.

جهان در آستانه دور تازه تورم؛ هزینه انرژی و غذا اوج گرفت

بدهی دولت‌ها و محدود شدن ابزار مقابله با تورم

یکی دیگر از نگرانی‌های اقتصاد جهانی، محدود شدن توان دولت‌ها برای مقابله با شوک‌های اقتصادی در شرایط افزایش بدهی عمومی و هزینه استقراض است.

بر اساس گزارش صندوق بین‌المللی پول در ۱۴ اکتبر ۲۰۲۶، متوسط بازده اوراق قرضه دولتی ۱۰ ساله کشورهای گروه هفت از فوریه تا سپتامبر بیش از یک واحد درصد افزایش یافته و به بالاترین سطح خود در نزدیک به دو دهه اخیر رسیده است.

صندوق بین‌المللی پول همچنین پیش‌بینی کرده است بدهی عمومی جهان تا سال ۲۰۳۰ از ۱۰۰ درصد تولید ناخالص داخلی جهانی فراتر برود؛ سطحی که آخرین بار در سال‌های بلافاصله پس از جنگ جهانی دوم مشاهده شده بودپیش‌بینی شده بدهی عمومی جهان تا سال ۲۰۳۰ از ۱۰۰ درصد تولید ناخالص داخلی جهانی فراتر رود؛ سطحی که آخرین بار در سال‌های بلافاصله پس از جنگ جهانی دوم مشاهده شده بود.

افزایش نرخ بهره و هزینه تأمین مالی دولت‌ها می‌تواند منابع بیشتری از بودجه عمومی را به پرداخت سود بدهی‌ها اختصاص دهد و در مقابل، ظرفیت دولت‌ها برای سرمایه‌گذاری زیرساختی، حمایت اجتماعی و مقابله با رکود اقتصادی را محدود کند.

طبق همین گزارش، در کشورهای کم‌درآمد، پرداخت سود بدهی‌ها اکنون بیش از ۱۵ درصد درآمدهای مالی دولت را به خود اختصاص می‌دهد؛ در حالی که این نسبت در فاصله سال‌های ۲۰۱۱ تا ۲۰۱۹ حدود ۹ درصد بود.

این وضعیت از آن جهت اهمیت دارد که دولت‌ها برای مقابله با تورم ممکن است به سیاست‌های پولی و مالی انقباضی نیاز داشته باشند، اما افزایش هزینه بدهی و فشارهای اجتماعی ناشی از گرانی، اجرای چنین سیاست‌هایی را دشوارتر می‌کند.

چشم‌انداز اقتصاد جهان؛ رشد اقتصادی در کنار تورم ماندگار

نکته قابل‌توجه در ارزیابی تازه اقتصاد جهانی این است که افزایش نگرانی‌ها درباره تورم لزوماً به معنای ورود اقتصاد جهان به رکود نیست. در واقع، نظرسنجی اکتبر رویترز نشان می‌دهد اقتصاددانان با وجود افزایش پیش‌بینی تورم، برآورد رشد اقتصادی جهان را نیز بهبود داده‌اند. بر اساس این نظرسنجی، رشد اقتصاد جهانی برای سال ۲۰۲۶ حدود ۳ درصد و برای سال ۲۰۲۷ حدود ۳.۲ درصد پیش‌بینی شده است؛ در حالی که این ارقام در نظرسنجی ماه ژوئیه به ترتیب ۲.۹ و ۳.۱ درصد بود.

سرمایه‌گذاری بیش از یک تریلیون دلاری در فناوری هوش مصنوعی از سال گذشته تاکنون، یکی از عواملی است که به پایداری فعالیت اقتصادی در برخی کشورها کمک کرده است. با این حال، تداوم رشد اقتصادی در کنار افزایش هزینه انرژی و مواد غذایی می‌تواند مهار تورم را برای بانک‌های مرکزی دشوارتر کند.

در چنین شرایطی، بانک‌های مرکزی ممکن است برای جلوگیری از تثبیت انتظارات تورمی ناچار شوند نرخ بهره را برای مدت طولانی‌تری در سطوح بالا نگه دارند یا در صورت تشدید فشارهای قیمتی، بار دیگر سیاست افزایش نرخ بهره را در پیش بگیرند؛ اقدامی که می‌تواند هزینه تأمین مالی بنگاه‌ها و خانوارها را افزایش دهد و سرمایه‌گذاری و مصرف را تحت فشار قرار دهد.

بر این اساس، اقتصاد جهان در آستانه پایان سال ۲۰۲۶ با مجموعه‌ای از ریسک‌های به‌هم‌پیوسته مواجه است؛ از افزایش هزینه انرژی و اختلال در تجارت جهانی گرفته تا رشد قیمت مواد غذایی و سنگین‌تر شدن بار بدهی دولت‌ها. در این میان، خانوارهای کم‌درآمد و اقتصادهای واردکننده انرژی و مواد غذایی بیش از سایر بخش‌ها در معرض پیامدهای این تحولات قرار دارند و در صورت تداوم شوک‌های عرضه، موج جدید گرانی می‌تواند دستاوردهای پیشین در مهار تورم را با تهدید مواجه کند.

تغییر ریل از وام های نقدی به تامین اعتبار زنجیره‌ای

دهه‌هاست که ساختار تأمین مالی بخش تولید در کشور بر ستون تسهیلات نقدی سرمایه در گردش استوار مانده است. در این چارچوب سنتی، شرکت‌ها و فعالان اقتصادی برای تأمین ملزومات روزمره، خرید مواد اولیه و رتق‌وفتق هزینه‌های جاری خود به باجه بانک‌ها مراجعه کرده و خواهان دریافت منابع نقدی می‌شوند. اما برآیند عملکرد این سازوکار در گذر زمان نشان داد که مدل کلاسیک وام‌دهی نه‌تنها گره پایداری از مشکلات تولیدکنندگان واقعی نگشوده، بلکه به موتور محرکی برای تشدید تورم، رشد حجم نقدینگی و بی‌انضباطی در شبکه بانکی کشور بدل گشته است.

سیاست‌گذار پولی در دوره‌های گوناگون با پدیده عجیبی روبه‌رو بوده است؛ از یک‌سو آمارها حاکی از تزریق سنگین نقدینگی تحت سرفصل سرمایه در گردش به بخش‌های مختلف اقتصادی است و از سوی دیگر، بخش عمده صنعتگران، به‌ویژه در لایه‌های میانی و کارگاه‌های کوچک، از تشنگی مزمن مالی و نبود نقدینگی برای خرید نهاده‌های تولید گلایه دارند.

این تعارض آشکار، بانک مرکزی را به این نتیجه رساند که شیوه توزیع منابع مالی در بخش واقعی اقتصاد نیازمند بازنگری ساختاری است؛ بازنگری بنیادینی که حاصل آن چرخش تدریجی به سمت الگوهای نوین تأمین مالی زنجیره تأمین، از جمله بهره‌گیری از اوراق گام، برات الکترونیک و قراردادهای فاکتورینگ بوده است.

کالبدشکافی ناکارآمدی تسهیلات نقدی و انحراف منابع

برای درک چرایی افول کارایی وام‌های نقدی سنتی، پیش از هر چیز باید نگاهی به مناسبات تورمی و فاصله عمیق نرخ سود بانکی با بازدهی بازارهای غیرمولد داشت. هنگامی که نرخ بهره اسمی تسهیلات به شکل معناداری پایین‌تر از نرخ تورم عمومی قرار می‌گیرد، وام نقدی ماهیتی شبیه به یک رانت پیدا می‌کند. در چنین بستری، هنگامی که منابع ریالی مستقیماً به حساب یک بنگاه واریز می‌شود، نظارت دقیق بر محل هزینه‌کرد آن از دست ناظر پولی خارج می‌گردد.

این تعارض آشکار، بانک مرکزی را به این نتیجه رساند که شیوه توزیع منابع مالی در بخش واقعی اقتصاد نیازمند بازنگری ساختاری است؛ بازنگری بنیادینی که حاصل آن چرخش تدریجی به سمت الگوهای نوین تأمین مالی زنجیره تأمین، از جمله بهره‌گیری از اوراق گام، برات الکترونیک و قراردادهای فاکتورینگ بوده است.

کالبدشکافی ناکارآمدی تسهیلات نقدی و انحراف منابع

برای درک چرایی افول کارایی وام‌های نقدی سنتی، پیش از هر چیز باید نگاهی به مناسبات تورمی و فاصله عمیق نرخ سود بانکی با بازدهی بازارهای غیرمولد داشت. هنگامی که نرخ بهره اسمی تسهیلات به شکل معناداری پایین‌تر از نرخ تورم عمومی قرار می‌گیرد، وام نقدی ماهیتی شبیه به یک رانت پیدا می‌کند. در چنین بستری، هنگامی که منابع ریالی مستقیماً به حساب یک بنگاه واریز می‌شود، نظارت دقیق بر محل هزینه‌کرد آن از دست ناظر پولی خارج می‌گردد.

تجارب سال‌های گذشته نشان می‌دهد که بخش مهمی از این نقدینگی به جای نشستن در پای خطوط تولید و خرید مواد اولیه، سر از بازارهای سوداگرانه ارز، طلا، مستغلات یا سرمایه‌گذاری‌های کوتاه‌مدت پربازده درآورده است. پدیده رواج فاکتورهای صوری و فاکتورسازی یکی از بارزترین عوارض همین شیوه بود؛ رویه‌ای که در آن بنگاه صرفاً با ارائه اسناد تجاری غیرواقعی، اعتبار نقدی دریافت می‌کرد و آن را در مقاصد غیرمرتبط به جریان می‌انداخت.

علاوه بر انحراف آشکار نقدینگی، مشکل بنیادین دیگر در تسهیلات سنتی، مقیاس چندباره تقاضای پول در یک زنجیره بسته بود. فرض کنید در فرآیند تولید یک محصول نهایی، پنج حلقه متمایز از قبیل استخراج‌کننده ماده خام، پالایش‌کننده، سازنده قطعه، کارخانه مونتاژ و شبکه توزیع قرار داشته باشند.

در مدل سنتی، تک‌تک این حلقه‌ها ناچار بودند برای خرید نهاده از حلقه پیشین خود به بانک رجوع کرده و تسهیلات نقدی مطالبه کنند. بدین ترتیب، برای تولید یک واحد کالای مشخص، پنج فقره تقاضای نقدینگی در سیستم بانکی ثبت می‌شد و پنج بار خلق اعتبار صورت می‌گرفت.

این تکرار متوالی و غیرضروری، علاوه بر افزایش کاذب تقاضای کل برای نقدینگی، سبب افزایش سرعت گردش پول و تشدید فشارهای تورمی می‌شد، بدون آنکه ارزش افزوده صنعتی جدیدی خلق شده باشد.

در کنار این آسیب‌ها، نظام توزیع وام سنتی به شدت جانبدارانه بود؛ چراکه ارزیابی اعتبار متقاضیان صرفاً بر پایه وثایق ملکی سنگین استوار بود. در نتیجه، بنگاه‌های بزرگ، با نفوذ و شرکت‌های دارای ارتباطات خاص موفق به بلعیدن سهم عمده منابع می‌شدند و تسهیلات خرد و متوسط از دسترس پیشران‌های واقعی اشتغال دور می‌ماند. همچنین با سررسید شدن این وام‌ها و ناتوانی در بازپرداخت، شبکه بانکی ناگزیر به تمدید و استمهال صوری مطالبات می‌شد؛ پدیده‌ای که به انجماد ترازنامه بانک‌ها و خلق سودهای موهوم منتهی شد.

اعتبار زنجیره‌ای؛ گردش اسناد به جای خروج نقدینگی

در نقطه مقابل این بن‌بست ساختاری، الگوی تأمین مالی زنجیره تأمین قرار دارد که فلسفه آن جایگزینی «اعتبار» با «پول نقد» است. در این شیوه نوین، دیگر پولی به حساب جاری خریدار یا تولیدکننده ریخته نمی‌شود تا او با آن خرید کند؛ بلکه خریدار یک ابزار تعهد پرداخت معتبر بانکی نظیر اوراق گام یا برات الکترونیک صادر کرده و در قبال دریافت کالا به فروشنده بالادستی تحویل

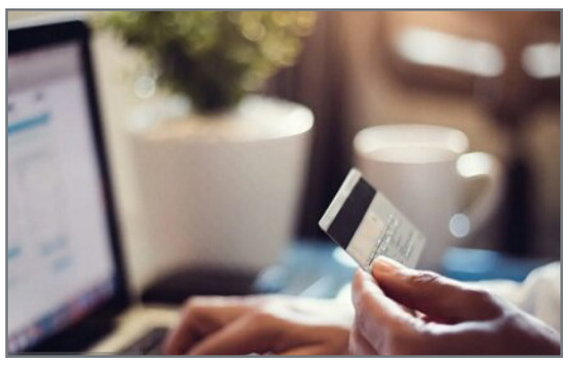

می‌دهد.

فروشنده نیز می‌تواند همین ابزار را برای خرید ملزومات خود به حلقه قبلی انتقال دهد. این گردش ابزار تا رسیدن به تأمین‌کننده اصلی ادامه می‌یابد و تسویه نقدی تنها یک بار و در سررسید پایانی توسط بانک عامل انجام می‌گیرد.

بزرگ‌ترین دستاورد این دگرگونی، تضمین اصابت منابع به زنجیره ارزش واقعی است. از آنجا که انتقال اعتبار در این سازوکار به شکل کاملاً سیستمی و در بستر سامانه‌های دولتی، مانند سامانه جامع تجارت و سامانه مؤدیان انجام می‌پذیرد، امکان صدور سند بدون مبادله واقعی فیزیکی کالا سلب می‌شود.

در نتیجه، راه انحراف منابع به بازارهای سفته‌بازی برای همیشه بسته خواهد شد. از سوی دیگر، با جریان یافتن یک برگه اعتباری واحد میان چندین شرکت هم‌پیمان در یک زنجیره، نیاز شبکه تولید به تزریق پی‌درپی اسکناس و پول نقد به حداقل ممکن کاهش می‌یابد. این مسأله فشار مضاعف را از روی دوش بانک‌ها برای اعطای وام‌های پرریسک برمی‌دارد و پایه‌های انضباط پولی را تحکیم می‌کند.

امتیاز حیاتی دیگر، شمولیت مالی گسترده برای کارگاه‌ها و بنگاه‌های کوچک و متوسط است. در سازوکار تأمین مالی زنجیره‌ای، اعتبار یک شرکت کوچک دیگر با متراژ سند کارخانه یا وثیقه ملکی ارزیابی نمی‌شود؛ بلکه این شرکت با قرار گرفتن در زنجیره تأمین یک بنگاه بزرگ و معتبر، به پشتوانه اعتبار و اوراق تعهد پرداخت همان شرکت مادر به خرید مواد اولیه اقدام می‌کند. این تحول، چرخه معیوب فقدان وثیقه برای صنایع کوچک را می‌شکند و عدالت توزیعی در تأمین منابع را به نمایش می‌گذارد.

طرح کارور گاز

بررسی ساختار مصرف انرژی در کشور نشان می‌دهد که بهره‌وری انرژی در بخش‌های مختلف اعم از خانگی، تجاری، عمومی و صنعتی همواره یکی از چالش‌های ساختاری اقتصاد ملی بوده است. در شرایطی که شدت مصرف انرژی در ایران چندین برابر استانداردهای جهانی است، اتلاف منابع ارزشمند ملی به یکی از موانع اصلی توسعه پایدار تبدیل شده است.

در این میان، گاز طبیعی به عنوان شریان اصلی تأمین انرژی کشور سهم عمده‌ای از سبد مصرفی را به خود اختصاص داده و در فصول سرد سال، بار سنگینی بر دوش شبکه سراسری انتقال گاز قرار می‌گیرد. ناترازی تولید و مصرف در ماه‌های اوج مصرف، ضرورت اتخاذ راهبردهای نوین، عملیاتی و دور از روش‌های سنتی را بیش از پیش آشکار ساخته است. طرح «کارور گاز» به عنوان یکی از مترقی‌ترین مدل‌های مشارکت عمومی و خصوصی، پاسخ ساختاری به این نیاز مبرم است که با تکیه بر توانمندی شرکت‌های تخصصی خدمات انرژی (ESCO) طراحی و وارد فاز عملیاتی شده است.

گسترش همکاری‌های راهبردی و زیرساخت‌های اجرایی

توسعه همکاری با بخش خصوصی و استفاده از ظرفیت شرکت‌های کارور، فرصت مناسبی برای مدیریت و بهینه‌سازی مصرف انرژی و شتاب‌بخشی به اجرای طرح‌های کاهش مصرف در کشور فراهم کرده است. شرکت‌های کارور انرژی ظرفیت قابل توجهی برای مدیریت، بهینه‌سازی و کنترل مصرف انرژی در کشور ایجاد کرده‌اند و باید از این ظرفیت برای تحقق اهداف بهینه‌سازی مصرف گاز طبیعی به بهترین نحو استفاده کرد.

وزارت نفت و شرکت ملی گاز ایران با تدوین دستورالعمل‌ها و بسته‌های کاری متنوع، بستر لازم را برای ورود شرکت‌های واجد صلاحیت به این عرصه فراهم کرده‌اند تا فرآیند بهینه‌سازی در بخش‌های مختلف با سرعت و دقت بیشتری دنبال شود. این رویکرد ساختاری نشان‌دهنده اراده جدی صنعت گاز برای بهره‌گیری از سرمایه‌ها و تخصص‌های غیردولتی در راستای غلبه بر ناترازی‌های فصلی است.

نقش کلیدی شرکت‌های کارور در مدیریت و پایش مصرف

سعید توکلی، معاون وزیر نفت و مدیرعامل شرکت ملی گاز ایران، با تأکید بر جایگاه ویژه شرکت‌های کارور تصریح کرد که این مجموعه‌ها نقش تعیین‌کننده‌ای در ممیزی انرژی، اصلاح تجهیزات احتراقی، نصب سیستم‌های کنترل هوشمند، عایق‌کاری حرارتی موتورخانه‌ها و ارتقای بهره‌وری در صنایع و ساختمان‌ها بر عهده دارند.

شرکت‌های کارور در واقع به عنوان بازوان اجرایی تخصصی عمل می‌کنند که با پایش مستمر و هوشمند مصرف، اطمینان حاصل می‌کنند که کاهش مصرف به صورت پایدار و قابل اندازه‌گیری رخ دهد.

نکته حائز اهمیت در این مدل مشارکتی این است که شرکت‌های کارور از محل ارزش گاز صرفه‌جویی‌شده در بلندمدت منتفع می‌شوند؛ مدلی کارآمد که منافع دولت، بخش خصوصی و مصرف‌کنندگان را به طور همزمان تامین کرده و یک ساختار کاملاً برد-برد ایجاد می‌نماید.

گسترش چشمگیر قراردادها و استقبال بی‌نظیر بخش خصوصی

هالیوود در برابر هالیوود

به نقل از ورلد آف ریل، «انجل استودیوز» استودیوی مذهبی پخش فیلم موفق «صدای آزادی»، اکنون در حال تعیین خطوط قرمز خود است. این استودیو با رونمایی از «مقررات اِنجل»، سیاست محتوایی جدید و جامعی را وضع کرده که نمایش روابط نامناسب، برهنگی، الفاظ رکیک و هرگونه سوءاستفاده از نام خداوند را در فیلم‌های خود ممنوع می‌کند.جف هارمون یکی از بنیانگذاران و مدیر ارشد بازاریابی، این سیاست را روز پنجشنبه در فاکس نیوز اعلام کرد و ضرورت تداوم این سیاست را به عنوان اصلاحیه‌ای برای هالیوود خواند و گفت هالیوود به همین دلیل ارتباطش را با مخاطبانش از دست داده است. وی گفت: من فکر می‌کنم هالیوود به طور کلی در یک حباب زندگی می‌کند. اینها صنعتگرانی عالی و بهترین قصه‌گویان جهان هستند، اما هر روز بیشتر از پیش از مخاطبان ارزش‌محوری که قبلاً در خدمتشان بودند، دور شده‌اند. ما قول می‌دهیم هرگز برهنگی و رابطه جنسی روی پرده سینما نباشد.در مورد خشونت، «مقررات انجل» محدودیتی قائل نشده و نمایش خونریزی روی پرده منع نشده است که از جمله در درام جنگی «واشنگتن جوان» و «صدای آزادی» مشهود است.این استودیو عنوان کرد که انجمن صنفی‌اش حدود ۳ میلیون عضو دارد که حق عضویت پرداخت می‌کنند و هر فیلم یا سریالی باید حداقل ۷۰ از ۱۰۰ امتیاز از آنها کسب کند تا در فهرست قرار گیرد.این اولین بار در تاریخ است که یک استودیوی بزرگ هالیوودی به مخاطب حق وتو می‌دهد.«انجل استودیوز» کارش را با عنوان «وید انجل» برای سرویس پخش آنلاین شروع کرد. برادران هارمون که این کمپانی را تأسیس کردند سپس به سرمایه‌گذاری جمعی روی آوردند و «برگزیده» و فیلم فوق‌العاده موفق «صدای آزادی» را پخش و این استودیو را ایجاد کردند.«دونده»، «واشینگتن جوان» و «دیوید» از آثار اخیر این استودیو هستند. از آثار آینده آن هم می‌توان از «پسر نوازنده درام»، «فرشته و آدم بد» و «صفر میلادی: میلاد مسیح» یاد کرد.«صدای آزادی» فیلم دلهره‌آور جنایی آمریکایی محصول ۲۰۲۳ به کارگردانی و نویسندگی مشترکِ الخاندرو مونته‌برده با بازی جیمز کاویزل، میرا سوروینو و بیل کمپ است. در این فیلم کاویزل نقش تیم بالارد را ایفا می‌کند؛مأمور دولتی سابق که مأموریتی را برای نجات کودکان از دست قاچاقچیان جنسی در کلمبیا در پیش می‌گیرد. این فیلم که توسط «انجل استودیوز» پخش شد، به‌تدریج موفقیت تجاری بیشتری کسب کرد و به یکی از موفق‌ترین فیلم‌های مستقل بدل شد.

نگاهی به آثار کاریکاتوریست برزیلی که در پیروزی داسیلوا تأثیر داشت

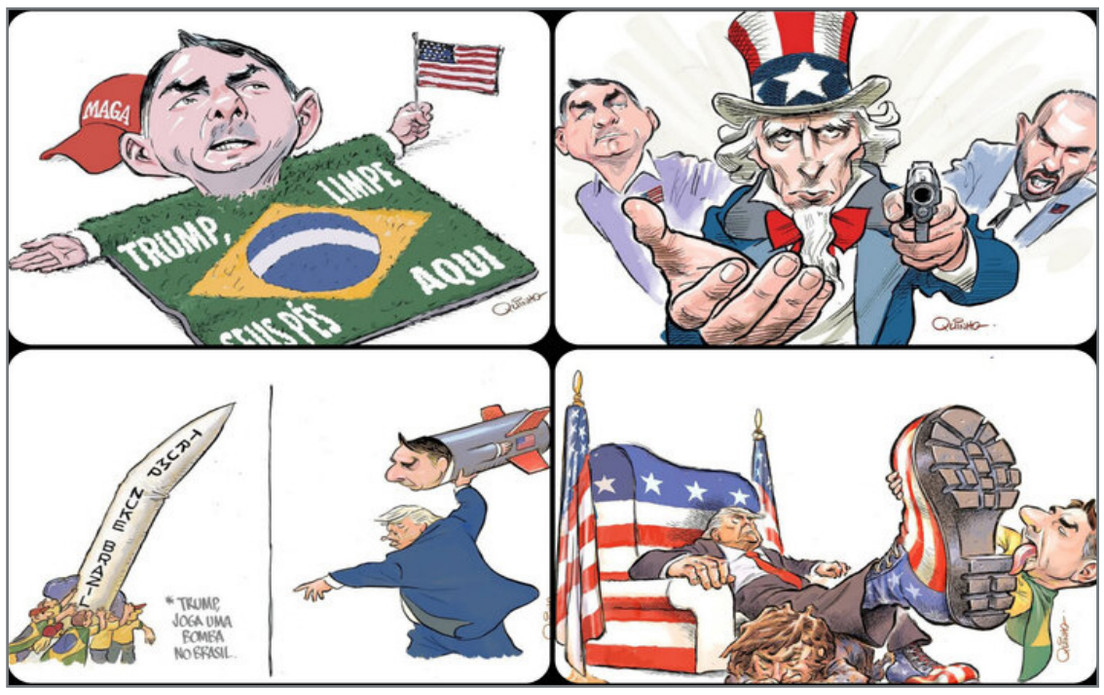

کینیو کاریکاتوریست برزیلی که ضد ترامپ قلم می‌زند، یکی از هنرمندانی است که برای پیروزی نامزد چپ‌گرای برزیل، آثار بسیاری ترسیم کرد.

لوئیز ایناسیو لولا داسیلوا، به عنوان رئیس‌جمهور برزیل انتخاب شد و هنرمندان برزیلی، به‌ویژه کاریکاتوریست‌ها، نقش تأثیرگذاری در پیروزی او ایفا کردند.

لوئیز ایناسیو لولا داسیلوا رئیس‌جمهور چپ‌گرای برزیل، در انتخابات دور دوم ریاست‌جمهوری این کشور با کسب ۵۱.۷۹ درصد آرای معتبر، در برابر فلاویو بولسونارو، نامزد راست‌گرا و فرزند رئیس‌جمهور پیشین برزیل، به پیروزی رسید و برای چهارمین بار در مجموع دوره‌های ریاست‌جمهوری خود، راهی کاخ ریاست‌جمهوری شد.

بر اساس نتایج نهایی اعلام‌شده از سوی دادگاه عالی انتخابات برزیل، بولسونارو ۴۸.۲۱ درصد آرا را کسب کرد. این نتیجه، نه‌تنها تداوم حضور جریان چپ در بزرگ‌ترین اقتصاد آمریکای لاتین را تضمین کرد، بلکه مانع از آن شد که واشنگتن بتواند با پیروزی نامزد نزدیک به جریان سیاسی دونالد ترامپ، یکی از مهم‌ترین کشورهای مستقل و اثرگذار منطقه را به محور سیاست‌های خود نزدیک‌تر کند.

مارکوس دوسوزا با نام هنری «کینیو» هنرمند کاریکاتوریست برزیلی، یکی از هنرمندانی است که در این زمینه آثار کارتونی بسیاری قلم زده است.

این هنرمند برزیلی درباره تاثیر کاریکاتور بر وقایع گفت: کاریکاتور در برزیل سابقه طولانی‌تری نسبت به ایران دارد. هنرمندان می‌توانند موضوعات خوبی نیز از جمله موضوعات سیاسی را دستمایه قرار دهند و مردم هم با دید سیاسی باز آنها را درک کنند.

هنرمندان در مواردی چون انتخابات، نقش غیرمستقیم اما بسیار عمیق دارند؛ هنرمندان می‌توانند با تمرکز بر یک مسئله اجتماعی خاص (مثلاً عدالت اقتصادی یا حقوق اقلیت‌ها)، توجه جامعه را به آن موضوع جلب کنند.

سیاست معمولاً با منطق و اعداد همراه است اما هنر با «احساس» کار می‌کند. هنرمندان می‌توانند با خلق آثار اثرگذار، حس امید، خشم یا همدلی را در میان رأی‌دهندگان بیدار کنند. این محرک‌های احساسی می‌توانند باعث افزایش میزان مشارکت یا تغییر جهتِ تصمیمات مردم شوند.

از طریق طنز کاریکاتور، هنرمندان می‌توانند چهره واقعی یا تضادهای رفتاری سیاستمداران را به نمایش بگذارند که این امر در شکل‌گیری تصویر ذهنی مردم از کاندیداها بسیار مؤثر است.

هنر نقش «پیوستار فرهنگی» را دارد و در دوران تغییرات سیاسی بزرگ، هنرمندان با ثبت وقایع، از تبدیل شدن آنها به فراموشی جلوگیری می‌کنند. آنها با ثبت خرده‌روایت‌ها، روایت‌های رسمیِ قدرت را به چالش می‌کشند و اجازه می‌دهند صدای گروه‌هایی که در حاشیه هستند، شنیده شود.

از علاقه نعمت‌الله به همکاری با لیلا حاتمی تا گلایه همسر بازیگر فقید!

«سینما» یکی از هنرهای هفت‌گانه پرطرفدار در میان عموم مردم است که روزانه اخبار بسیاری را در سرویس‌ها و گروه‌های خبری رسانه‌ها به خود اختصاص می‌دهد و هنرمندان این رشته به ویژه بازیگران سینما، به نوعی زیر ذره‌بین جامعه هستند و به همین دلیل به محلی برای ایجاد حواشی تبدیل می‌شوند.

سینما با ارائه داستان‌های جذاب، تصویرگری‌های بصری و پیام‌های فرهنگی، توانایی تأثیرگذاری عمیقی بر افراد دارد و این تأثیر ممکن است در ایجاد همدلی، تغییر دیدگاه‌ها، آموزش مفاهیم فرهنگی و حتی شکل‌گیری رفتارهای اجتماعی مؤثر باشد. در عین حال، تأثیرات مثبت و منفی بستگی به نوع محتوا و نحوه ارائه آن دارد. از آنجایی که تأثیر سینما بر مردم قابل توجه است و می‌تواند در شکل‌دهی افکار، احساسات و نگرش‌ها نقش به‌سزایی داشته باشد، ما نیز درصدد هستیم تا اخبار هفتگی این هنر پرطرفدار و پرحاشیه را به صورتی کوتاه و خلاصه به صورت گزارشی، پیش‌روی مخاطبان قرار دهیم.

حمید نعمت‌الله: برای همکاری با لیلا حاتمی همیشه علاقه‌مند بودم و هستم

هفته گذشته، نمایش و نقد فیلم سینمایی «بُت» اثر حمید نعمت‌الله در چهاردهمین برنامه «سینماسلامت»، در سالن ناصری خانه هنرمندان ایران برگزار شد. در ابتدای این نشست، به مناسبت یکم آبان سالروز تولد حمید نعمت‌الله جشن تولدی برای این سینماگر برپا و سپس نشست نقد و بررسی «بت» با حضور این کارگردان، حسین فرخ‌زادی فیلمنامه‌نویس، شیبان خاقانی تدوین‌گر، جواد طوسی منتقد سینما و با اجرای رضا درستکار منتقد سینما و مدیر جلسات «سینماسلامت» برگزار شد.

حمید نعمت‌الله در این نشست پس از نمایش فیلم گفت: بعد از توقیف «قاتل و وحشی» کار سخت شد و بیشترین دردسر هم شروع یک کار تازه بود، چون تمایل سرمایه‌گذار برای مشارکت نیز سخت می‌شد. دنیای فیلم «بت» پر از استعاره است ولی دوست ندارم با تعریف‌های خودم از استعاره‌های فیلم، استنباط مخاطب را محدود کنم، چون به هر حال در مدار فیلم استنباط‌های درستی از طرف تماشاگر اتفاق می‌افتد.

وی درباره همکاری با لیلا حاتمی و انتخاب بازیگر کم‌شنوا بیان کرد: لیلا حاتمی هنرپیشه ممتازی است و همکار درجه یکی هم است، بنابراین برای همکاری با او همیشه علاقه‌مند بودم و هستم. انتخاب بازیگر کم‌شنوا بیشتر از این منظر بود که من دنبال یک نگاه نجیب بودم؛ چیزی که دیگر خیلی کم پیدا می‌شود.

نعمت‌الله درباره ادای دین به فیلم‌های قدیمی و اکران «بت» بدون حضور در جشنواره فیلم فجر گفت: ادای دین‌ها که اشاره شدند درست هستند. فیلم هم به نظرمان در این دوران بهتر بود اکران شود، چون ما برای اکران، فیلم می‌سازیم.

گلایه همسر سیروس ابراهیم‌زاده از محل آرامگاه همسرش

ناهید کبیری همسر سیروس ابراهیم‌زاده با انتشار عکسی از قطعه هنرمندان و متنی در صفحه شخصی خود، بابت تدفین همسرش در یک مزار مشترک با وجود قبرهای خالی دیگر در این قطعه گلایه کرد. وی همچنین از اینکه در جریان این موضوع قرار نگرفته بود، ابراز ناراحتی کرد. کبیری نوشت: «مگر همسر من حسرت دفن در این قطعه را داشت، مگر چیزی به شهرت و شخصیتاش اضافه می‌کرد؟ مگر خانواده اش که با آن هزینه کلان او را با عشق به وطن آوردند توانایی خرید یک مکان آبرومند را در جایی دیگر نداشتند؟ مگر از سوی ما پیشنهادی دریافت کرده بودید؟ این پیشنهاد از سوی شما بود آقایان او فقط و فقط خاک وطن‌اش را می‌خواست نه آن خاکی که شما تصاحب‌اش کرده‌اید و با منت به هنرمندان ارزانی می‌دارید.»

خبرهایی از جشنواره مقاومت

هفته گذشته، نوزدهمین جشنواره بین‌المللی فیلم مقاومت در شهر اصفهان افتتاح شد و در مراسم افتتاحیه، برگزیدگان چند بخش معرفی شدند.

بخش اقلام و مواد تبلیغاتی شامل تیزر، پوستر سینمایی و مجموعه عکس سینمایی، بخش فیلمنامه بلند، بخش فیلمنامه کوتاه و برگزیدگان بخش هوش مصنوعی، بخش‌هایی بودند که برگزیدگان آنها تجلیل شدند.

اعضای هیئت داوران بخش «فیلم سینمایی بلند» این رویداد سینمایی شامل علیرضا زرین‌دست، کمال تبریزی، کاظم هژیرآزاد، محمدباقر اعلمی، بهمن حبشی، محمدرضا مصباح، محیا دهقانی معرفی شدند.

همچنین، راه‌یافتگان به بخش پویانمایی کوتاه و ۳۴ اثر مستند راه یافته به بخش مستند نوزدهمین جشنواره بین المللی فیلم مقاومت و ۱۸ اثر مستند راه یافته به بخش بین الملل نوزدهمین جشنواره بین‌المللی فیلم مقاومت اعلام شدند.

در نوزدهمین جشنواره بین‌المللی فیلم مقاومت ۱۸ کارگاه تخصصی با هدف انتقال تجربه، ارتقای دانش سینمایی و ایجاد فرصت تعامل میان علاقه‌مندان، هنرجویان و فعالان حرفه‌ای سینما پیش‌بینی شده است. این کارگاه‌ها طیف متنوعی از موضوعات تخصصی سینما از جمله کارگردانی، تصویربرداری، موسیقی فیلم، مستندسازی، انیمیشن، فیلمنامه‌نویسی، طراحی پوستر، حضور در جشنواره‌های بین‌المللی و کاربرد هوش مصنوعی در تولید آثار سینمایی را در بر می‌گیرند.

در بخش کارگاه‌های تخصصی، علیرضا زرین‌دست در حوزه فیلمبرداری و کمال تبریزی در زمینه کارگردانی به انتقال تجربه پرداختند و مسعود سخاوت‌دوست در حوزه موسیقی فیلم و محسن اسلام‌زاده در زمینه مستندسازی با تأکید بر مستندسازی در شرایط بحرانی، کارگاه‌های تخصصی برگزار خواهند کرد.

کارگاه انتقال تجربه علیرضا زرین‌دست، فیلمبردار پیشکسوت سینمای ایران و کارگاه انتقال تجربه کمال تبریزی کارگردان سینما در نخستین روز نوزدهمین جشنواره بین‌المللی فیلم مقاومت برگزار شد.

پردیس ملت خانه حقیقت هم شد

پردیس سینمایی ملت، پس از چهل و سومین جشنواره فیلم کوتاه تهران و نوزدهمین جشنواره فیلم مقاومت، به عنوان خانه بیستمین جشنواره بین‌المللی فیلم مستند ایران «سینماحقیقت» اعلام شد.

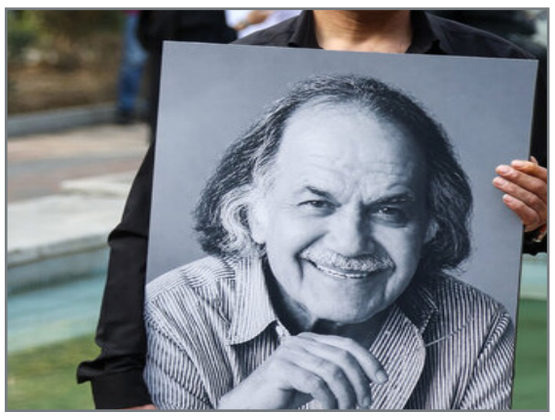

بیستمین جشنواره بین‌المللی فیلم مستند ایران «سینماحقیقت» از ۱۸ تا ۲۳ آذر با دبیری محمد حمیدی مقدم برگزار می‌شود.

درگذشت چند هنرمند سینمایی

در هفته‌ای که گذشت، سید مهدی شکیبا مدیر فیلمبرداری پیشکسوت سینما و تلویزیون پس از تحمل یک دوره بیماری عصر جمعه ۸ آبان درگذشت. در کارنامه هنری زنده‌یاد شکیبا فیلمبرداری هفده اثر سینمایی و تلویزیونی دیده می‌شود که از جمله آنها می‌توان از «ستارگان خاک» (۱۳۷۳)، «تاریخ روابط ایران و انگلیس» (۱۳۷۲)، «سهراب تا سهراب» (۱۳۷۲) و مجموعه «کارآگاه علوی ۲» (۱۳۷۸)، «قطار ابدی» (۱۳۷۶) و ... اشاره کرد.

نگار نقوی فیلمساز، دستیار کارگردان و از اعضای انجمن فیلم کوتاه ایران نیز پس از یک دوره طولانی و سخت بیماری درگذشت. نقوی نویسنده و کارگردان متولد ۱۳۶۷ در اهر، فارغ التحصیل کارشناسی کارگردانی تئاتر از دانشگاه سوره تهران بود و از آثارش می‌توان «دیلماج»، «مسیر مشترک»، «نامادری» و ... را نام برد.

همچنین سعید عابدی از پیشکسوتان صدابرداری دوبلاژ ایران بر اثر ایست قلبی درگذشت.

ابراهیم گرجی فیلمبردار باسابقه صداوسیما نیز از دیگر هرنمندانی بود که بر اثر ایست قلبی در پشت صحنه پوشش زنده مسابقات جهانی کشتی درگذشت. او به‌دلیل علاقه فراوان به ورزش، بیشتر در برنامه‌های ورزشی حضور پیدا می‌کرد.

همچنین، سلیمان میناسیان فیلمبردار سینمای ایران در سن ۹۵ سالگی در لندن درگذشت. میناسیان فیلمبردار آثاری مثل «خشت و آینه» ابراهیم گلستان و «خانه سیاه است» فروغ فرخزاد بود. او هنرمندی غریزی و بالفطره بود و سینما را به شکل تجربی در کارگاه فیلم گلستان و زیر نظر ابراهیم گلستان یاد گرفت و خیلی زود خود را به عنوان فیلمبرداری مجرب به گلستان ثابت کرد و فیلم‌های مستندی چون «موج و مرجان و خارا»، «تپه‌های مارلیک» و «گنجینه‌های گوهر» را برای او فیلمبرداری کرد.

سینمای مقاومت در دام شعار و کلیشه

به نقل از ستاد رسانه‌ای جشنواره، در نخستین روز برگزاری نوزدهمین جشنواره بین‌المللی فیلم مقاومت جمعه ۸ آبان کارگاه انتقال تجربه کمال تبریزی کارگردان سینما در پردیس سینمایی ملت برگزار شد.

تبریزی در ابتدای نشست گفت: آنچه امروز با عنوان «سینمای مقاومت» شناخته می‌شود، در دوره‌ای «سینمای جنگ» و سپس «سینمای دفاع مقدس» نامیده می‌شد اما در پس این تغییر عنوان‌ها، یک پرسش تاریخی همچنان پابرجاست: چرا انسان‌ها با یکدیگر می‌جنگند و چرا گروهی تلاش می‌کند خواست خود را با زور و خشونت به دیگری تحمیل کند؟

وی یادآور شد: آغاز جنگ برای بسیاری از جوانان آن دوره، از جمله خودم به یکی از انگیزه‌های ورود به سینما بدل شد. گروهی از علاقه‌مندان بدون اتکا به ساختار رسمی دانشگاهی، پول شخصی خود را روی هم می‌گذاشتند تا از استادان دعوت کنند و سینما یاد بگیرند. همین مسیر بعدتر برخی از آنها را به مناطق جنگی و ساخت مستند رساند.

«روایت فتح» نمونه شکل‌گیری یک جهان مستقل بود

تبریزی در ادامه، «روایت فتح» را نمونه‌ای دانست که از ثبت صرف واقعه عبور کرد و به یک نگاه مشخص در مستندسازی جنگ رسید. وی در این باره گفت: در سال‌های جنگ مستندهای مختلفی ساخته می‌شد اما مجموعه‌ای که با نام «روایت فتح» شناخته شد، به دلیل حضور و نگاه شهید مرتضی آوینی توانست به یک جریان تبدیل شود. از نظر من تداوم و انسجام آن مجموعه بیش از هر چیز با جهان فکری و نحوه دیدن آوینی پیوند داشت. گروهی تحت تأثیر هیجان واقعه تلاش می‌کرد عقب نماند و هرچه سریع‌تر آنچه رخ می‌دهد ثبت کند، اما در «روایت فتح» پیش از ثبت، تحلیل و تأمل درباره آدم‌های جنگ، انگیزه‌ها، ویژگی‌ها و تفاوت‌هایشان وجود داشت.

این کارگردان سینما تاکید کرد: اگر فیلمسازی اثری را دوست دارد و تمام تلاشش را صرف ساخت نسخه‌ای نزدیک به همان اثر کند، در نهایت چیزی به سینما اضافه نکرده است. فیلمساز موفق باید زبان، قواعد ارتباطی و جهان خودش را بسازد، جهانی که حتی بدون دیدن تیتراژ، بتوان رد صاحب اثر را در آن تشخیص داد. این اصل در سینمای مقاومت اهمیت بیشتری دارد، زیرا انبوه شعارها، تصویرهای تکرارشونده و قالب‌های از پیش تثبیت‌شده می‌تواند فیلمساز را در جریان غالب حل کند و امکان بروز ویژگی فردی او را از بین ببرد.

«لیلی با من است» خلاف جریان شکل گرفت

وی با اشاره به ساخت فیلم «لیلی با من است» عنوان کرد: در فضای جنگ تصویر غالب از رزمنده، فردی مشتاق رفتن به جبهه بود اما ایده جذاب برای من از جایی شکل گرفت که این وضعیت معکوس شود یعنی اگر شخصیت اصلی اصلاً نخواهد به جنگ برود و ترس مانع او باشد چه؟ شخصیت صادق مشکینی درست از همین تضاد جان گرفت؛ آدمی که جهانش با فضای غالب پیرامون خود متفاوت است.

در ادامه تبریزی ریشه کلیشه را تکرار و تقلید دانست و گفت: وقتی فیلمساز به جای مواجهه شخصی با فیلمنامه و موضوع، نسخه‌ای از فیلم موفق قبلی می‌سازد، عملاً کارگردانی از اثر حذف می‌شود. فیلمنامه هنوز فیلم نیست و نمی‌توان صرفاً با خواندن یک متن فهمید محصول نهایی دقیقاً چه خواهد بود زیرا هر کارگردان با تخیل، تجربه و جهان خود، همان متن را به فیلمی متفاوت تبدیل می‌کند.

وی اظهار کرد: تناسب فرم و محتوا در تاریخ سینما یکی از عوامل شکل‌گیری ژانرها و شیوه‌های مختلف بیان بوده است. از نظر من مسئله اصلی این است که کارگردان برای آنچه در فیلمنامه می‌خواهد بیان کند، زبان تصویری متناسب با جهان مورد نظرش را کشف کند.

کارگردان فیلم «مارمولک» تصریح کرد: کارگردان نباید هنگام خلق هر لحظه دائماً به این فکر کند که چه چیزی «مجاز» یا «غیرمجاز» تلقی می‌شود و کدام پلان ممکن است چه کسی را ناراضی کند؛ بلکه باید بر اساس جهانی که واقعاً به آن باور دارد فیلم بسازد. اگر فیلمساز به ارزش‌های موضوع اعتقاد داشته باشد، این باور به‌صورت طبیعی در اثر حضور پیدا می‌کند. اما وقتی اثر بر اساس دستورالعمل، ممیزی و نگاه سفارشی مدیران پیش می‌رود، کلیشه جای جهان فیلمساز را می‌گیرد و اثر قدرت ارتباط خود را از دست می‌دهد.

بازنگری تفاهم‌نامه سازمان اوقاف برای مرمت بناهای تاریخی

سیدرضا صالحی‌امیری، وزیر میراث‌فرهنگی، گردشگری و صنایع‌دستی، در نشست مشترک با حجت‌الاسلام والمسلمین خاموشی، رئیس سازمان اوقاف و امور خیریه، با تاکید بر ضرورت ارتقای سطح تعاملات و عبور از همکاری‌های موردی به یک سازوکار منسجم و عملیاتی، اظهار کرد: امروز با تمام ظرفیت‌های مدیریتی برای حل مسائل کلان و مشترک وارد میدان شده‌ایم و اعتقاد داریم سازمان اوقاف و امور خیریه و وزارت میراث‌فرهنگی دو مجموعه جدا از یکدیگر در حوزه صیانت از میراث تاریخی کشور نیستند.

وی با بیان اینکه رسیدگی به وضعیت بناها و بافت‌های تاریخی، از جمله مسئولیت‌های مهم و مشترک دو دستگاه است، افزود: در این زمینه باید حقوق مردم و حاکمیت به‌صورت توامان مورد توجه قرار گیرد. قانون‌گذار نیز رسیدگی به بناهای تاریخی ثبت‌شده را در چارچوب ضوابط قانونی برای وزارت میراث‌فرهنگی مجاز دانسته است و ضروری است ظرفیت‌های قانونی و اجرایی دو مجموعه برای حل مسائل موجود به کار گرفته شود.

وزیر میراث‌فرهنگی با اشاره به وجود ۲۰ محور مشترک میان دو دستگاه، تصریح کرد: این موضوعات باید با جدیت دنبال شود. در همین راستا، تشکیل کمیته مشترک برای بررسی منسجم مسائل، شناسایی موانع و تدوین راهکارهای اجرایی ضروری است.

صالحی‌امیری با تاکید بر ضرورت تبدیل توافقات و تفاهمات به برنامه‌های عملیاتی و قابل ارزیابی، گفت: لازم است کمیته مشترک حداکثر ظرف یک ماه آینده، چارچوب‌های همکاری را جمع‌بندی کند تا در جلسه بعدی، زمینه تمدید تفاهم‌نامه و برنامه‌ریزی برای اجرای آن فراهم شود.

وی افزود: تفاهم‌نامه موجود باید با رویکردی جدید بازنگری شود و مسیر اجرایی تحقق توافقات نیز به‌صورت روشن مشخص شود. جلسات کارشناسی و مدیریتی از هفته آینده باید به‌طور جدی دنبال شود تا مسائل مشترک در یک فرآیند مستمر و هدفمند به نتیجه برسد.

وزیر میراث‌فرهنگی با اشاره به مطالبات مدیران‌کل استانی در جریان سفرهای استانی اظهار کرد: یکی از مهم‌ترین مطالباتی که مدیران استانی مطرح می‌کنند، تعیین تکلیف و رفع مسائل مشترک با سازمان اوقاف است. این موضوع نشان می‌دهد که ضرورت دارد همکاری دو مجموعه از سطح تفاهمات کلان به سطح اجرا و حل مسائل در استان‌ها ارتقا یابد.

صالحی‌امیری با تبیین رویکرد وزارت میراث‌فرهنگی در حفاظت و بهره‌برداری از بناهای تاریخی تاکید کرد: ماموریت اصلی ما حفاظت و صیانت از بناهای تاریخی است. ما در واگذاری بهره‌برداری از این بناها به دنبال اقتصاد و انتفاع مالی نیستیم، بلکه هدف اصلی، حفاظت از میراث تاریخی و صیانت از سرمایه‌های فرهنگی کشور است.

وی ادامه داد: رویکرد ما رفع دغدغه‌های مردم و تعیین تکلیف مسائل موجود است و در این مسیر باید از همه ظرفیت‌های قانونی، مدیریتی و نهادی استفاده کنیم. حفظ ارزش‌های تاریخی و فرهنگی بناها باید در تمام تصمیمات مرتبط با مرمت، احیا و بهره‌برداری مورد توجه قرار گیرد.

وزیر میراث‌فرهنگی با اشاره به قرار گرفتن پرونده ثبت‌جهانی مساجد ایرانی در دستور کار جدی این وزارتخانه، اظهار کرد: موضوع ثبت‌جهانی مساجد ایرانی را با جدیت دنبال می‌کنیم و از آنجا که بخش عمده این مساجد وقفی هستند، تحقق این هدف مستلزم همکاری نزدیک و هماهنگی مؤثر با سازمان اوقاف است.

وی با یادآوری مذاکرات پیشین با رئیس سازمان اوقاف و امور خیریه افزود: در مذاکرات قبلی، حجت‌الاسلام والمسلمین خاموشی قول مساعد دادند که هر جا موضوع وقف مطرح باشد، سازمان اوقاف نیز برای همکاری حضور داشته باشد. این همراهی می‌تواند زمینه‌ساز اقدامات مؤثر و مشترک در حفاظت از مساجد تاریخی و پیشبرد پرونده‌های ثبت‌جهانی باشد.

صالحی‌امیری همچنین بر ضرورت همکاری دو دستگاه در زمینه مرمت اضطراری بناهای وقفی تاکید کرد و گفت: در حوزه مرمت اضطراری بناهای تاریخی با مالکیت اوقاف باید به تفاهم مشخص و سازوکار اجرایی مشترک برسیم؛ به‌ویژه در پرونده‌های ثبت‌جهانی، اقدامات مشترک و هماهن

ضرورتی انکارناپذیر است و می‌تواند زمینه‌ساز نتایج ارزشمند دیگری در مسیر ثبت‌جهانی میراث تاریخی ایران باشد.

موقوفات، ظرفیت توسعه اشتغال روستایی و تقویت اقتصاد صنایع‌دستی

وزیر میراث‌فرهنگی با اشاره به ظرفیت‌های گسترده موقوفات در مناطق مختلف کشور، خواستار بهره‌گیری هدفمند از فضاهای در اختیار سازمان اوقاف برای توسعه فعالیت‌های مرتبط با صنایع‌دستی شد و اظهار کرد: فضاهایی که در اختیار سازمان اوقاف قرار دارد، می‌تواند با برنامه‌ریزی مشترک برای توسعه اشتغال روستایی و حمایت از فعالیت‌های صنایع‌دستی مورد استفاده قرار گیرد.

وی افزود: این ظرفیت می‌تواند در خدمت ایجاد فرصت‌های شغلی، تقویت تولید محلی و توسعه فعالیت‌های اقتصادی مبتنی بر مزیت‌های فرهنگی و بومی مناطق مختلف کشور قرار گیرد.

ضوابط میراث‌فرهنگی باید مبنای مرمت و تعیین کاربری امامزاده‌ها و کاروانسراهای تاریخی باشد

حجت‌الاسلام والمسلمین خاموشی، رئیس سازمان اوقاف و امور خیریه، نیز در این نشست با تاکید بر ضرورت رعایت ضوابط تخصصی میراث‌فرهنگی در حفاظت و مرمت اماکن تاریخی اظهار کرد: در خصوص امامزاده‌ها باید ضوابط مشخص‌شده از سوی وزارت میراث‌فرهنگی ملاک عمل قرار گیرد. در یکی از سفرهای استانی نیز بر این موضوع تاکید کردم که ضوابط و طرح‌های این وزارتخانه باید مورد توجه قرار گیرد.

رئیس سازمان اوقاف و امور خیریه همچنین با اعلام آمادگی برای مشارکت در مرمت اضطراری بناهای تاریخی گفت: در خصوص مرمت‌های اضطراری حتما ورود خواهیم کرد.

خاموشی با تاکید بر ضرورت تقویت جایگاه صنایع‌دستی در برنامه‌های حمایتی سازمان اوقاف تصریح کرد: سهم صنایع‌دستی باید ۱۰ برابر میزان فعلی باشد.

وی میراث‌فرهنگی را از ذخایر ارزشمند کشور دانست و افزود: تمدنی بی‌نظیر در اختیار داریم که باید به‌درستی معرفی شود. سازمان اوقاف در هشت استان تسهیلاتی را به حوزه صنایع‌دستی اختصاص می‌دهد و می‌توانیم در راستای سیاست‌های وزارت میراث‌فرهنگی برای توسعه اشتغال خانگی نیز اقدام کنیم، البته تحقق این موضوع نیازمند برنامه‌ریزی و هماهنگی مشترک است.

تمدید تفاهم‌نامه، ضرورت تداوم همکاری‌ها و تعریف ماموریت‌های جدید استعلی دارابی، قائم‌مقام وزیر و معاون میراث‌فرهنگی کشور، نیز در این نشست با اشاره به تفاهم‌نامه منعقدشده میان دو مجموعه اظهار کرد: این تفاهم‌نامه نقشه راه پیگیری‌های وزارت میراث‌فرهنگی است و تمدید آن برای تداوم همکاری‌ها و تعریف موضوعات جدید ضرورت دارد.

وی با تاکید بر اهمیت همکاری دو دستگاه در پرونده ثبت‌جهانی مساجد ایرانی افزود: یکی از مهم‌ترین پرونده‌های مشترک دو مجموعه، موضوع مساجد ایرانی است که باید با هماهنگی و مشارکت سازمان اوقاف دنبال شود.

دارابی با اشاره به ضرورت تأمین منابع برای مرمت بناهای تاریخی گفت: در این زمینه جلساتی با کمیسیون فرهنگی مجلس شورای اسلامی برگزار شده و مطالباتی درباره برنامه‌های مرمتی مطرح شده است، اما به دلیل محدودیت‌های مالی، تاکنون امکان اقدام در برخی از این موارد فراهم نشده است.

قائم‌مقام وزیر میراث‌فرهنگی با اشاره به وجود بناهای آسیب‌دیده در جنگ که در زمره موقوفات قرار دارند، بر ضرورت ورود جدی‌تر سازمان اوقاف برای حفاظت و مرمت این آثار تاکید کرد.

وی همچنین با قدردانی از همراهی‌های انجام‌شده در حوزه بقاع متبرکه در استان‌ها، پیشنهاد کرد عضویت مدیران‌کل استانی میراث‌فرهنگی در جلسات و سازوکارهای مشترک، به‌عنوان عضو ناظر، استمرار یابد تا روند پیگیری و حل مسائل در سطح استان‌ها با انسجام و اثربخشی بیشتری دنبال شود.

برزین ضرغامی، معاون صنایع‌دستی وزارت میراث‌فرهنگی، گردشگری و صنایع‌دستی، نیز با اشاره به ظرفیت‌های سازمان اوقاف در استان‌های مختلف اظهار کرد: باید از فضاها و ظرفیت‌های در اختیار سازمان اوقاف برای راه‌اندازی نمایشگاه‌های صنایع‌دستی استفاده شود تا زمینه عرضه محصولات، توسعه بازار و حمایت مؤثرتر از هنرمندان این حوزه فراهم شود. وی افزود: شناسایی این ظرفیت‌ها و برنامه‌ریزی برای بهره‌گیری از آن‌ها می‌تواند به تقویت زنجیره عرضه محصولات صنایع‌دستی و افزایش فرصت‌های اقتصادی برای هنرمندان منجر شود.

بهروز ندایی، معاون توسعه مدیریت و منابع وزارت میراث‌فرهنگی، نیز با اشاره به ضرورت ساماندهی مسائل مرتبط با بناهای تاریخی وقفی اظهار کرد: یکی از مسائل اساسی در حوزه مرمت، آثار تاریخی با مالکیت سازمان اوقاف است که لازم است به‌صورت مشخص در تفاهم‌نامه مشترک دو مجموعه مورد توجه قرار گیرد.

اجرای ۴۵ هزار پروژه مسکن برای مددجویان بهزیستی

آرزو ذکایی‌فر در نشست با خیرین حامی افراد دارای معلولیت کشور با تشریح آخرین اقدامات این سازمان در حوزه تأمین مسکن خانواده‌های دارای افراد دارای معلولیت گفت: در حال حاضر حدود ۴۵ هزار واحد مسکونی برای جامعه هدف سازمان بهزیستی در مراحل مختلف پیشرفت فیزیکی قرار دارد که بخشی از این واحدها مربوط به پروژه‌های نهضت ملی مسکن است.

وی با اشاره به وضعیت خانواده‌های دارای پنج و شش عضو دارای معلولیت گفت: در مجموع ۳۲ خانواده دارای شش عضو معلول در کشور شناسایی شده‌اند که با پیگیری‌های انجام‌شده و حمایت وزارت راه و شهرسازی و مشارکت سازمان بهزیستی، فرایند خرید مسکن برای این خانواده‌ها آغاز شده است.

ذکایی‌فر افزود: این خانواده‌ها در ۱۵ استان کشور سکونت دارند و تاکنون در برخی استان‌ها از جمله خراسان جنوبی فرایند خرید مسکن برای خانواده‌های مشمول انجام شده است. در استان خوزستان نیز برای سه خانواده دارای ۵ عضو معلول خرید مسکن در حال پیگیری است.

رئیس مرکز توسعه کارآفرینی، اشتغال و توانمندسازی سازمان بهزیستی افزود: برنامه‌ریزی شده است تا آذرماه و هم‌زمان با روز جهانی افراد دارای معلولیت برای هر ۳۲ خانواده مسکن خریداری شود.

وی با تأکید بر ضرورت مناسب‌سازی واحدهای مسکونی خریداری‌شده گفت: پس از خرید مسکن، متناسب با شرایط اعضای خانواده، اقدامات لازم برای مناسب‌سازی فضای داخلی، تأمین متراژ و امکانات مورد نیاز انجام خواهد شد. همچنین تأمین لوازم ضروری زندگی این خانواده‌ها از دیگر نیازهایی است که برای تحقق آن به دنبال جلب مشارکت خیرین هستیم.

ذکایی‌فر تصریح کرد: سازمان بهزیستی نیز در حد توان و متناسب با منابع موجود، سهمی از هزینه‌های تأمین مسکن و لوازم ضروری زندگی این خانواده‌ها را تقبل خواهد کرد. با توجه به قیمت بالای واحدهای مسکونی به‌ویژه خانه‌هایی با متراژ مناسب برای خانواده‌های پرجمعیت و دارای افراد دارای معلولیت، استفاده از ظرفیت خیرین و مشارکت‌های مردمی اهمیت زیادی دارد.

وجود ۴۵ هزار واحد مسکونی در مراحل مختلف ساخت

رئیس مرکز توسعه کارآفرینی، اشتغال و توانمندسازی سازمان بهزیستی با اشاره به شیوه‌های حمایتی این سازمان در حوزه مسکن گفت: حمایت‌های بهزیستی در این بخش از سه مسیر خرید مسکن، احداث واحد مسکونی و مشارکت در پروژه‌های نهضت ملی مسکن انجام می‌شود.

وی با بیان اینکه پروژه‌های نهضت ملی مسکن یکی از مهم‌ترین چالش‌های فعلی سازمان در حوزه تأمین مسکن مددجویان است، افزود: این پروژه‌ها با مشکلاتی از جمله تغییر پیمانکاران و کندی روند اجرا مواجه هستند و در برخی موارد پیشرفت فیزیکی مناسبی ندارند. با این حال، سازمان بهزیستی از طریق مداخله، تسهیل‌گری و اختصاص منابع حمایتی، روند تکمیل بخشی از این واحدها را دنبال کرده است. در حال حاضر ۵ هزار و ۱۲۳ واحد مسکونی مربوط به جامعه هدف سازمان بیش از ۹۰ درصد پیشرفت فیزیکی دارند و با تأمین منابع مورد نیاز می‌توان زمینه تکمیل و تحویل آنها را فراهم کرد.

وی افزود: سازمان بهزیستی متناسب با شرایط و ضوابط حمایتی، کمک‌هایی را برای تکمیل واحدهای مسکونی در نظر گرفته است و در کنار آن، بخشی از سهم دولت و تسهیلات بانکی نیز برای این پروژه‌ها پیش‌بینی شده است؛ البته برخی خانواده‌ها به دلیل نداشتن ضامن موفق به دریافت تسهیلات نشده‌اند.

ذکایی‌فر با تأکید بر ضرورت شناسایی دقیق واحدهای نیمه‌تمام در استان‌ها و شهرستان‌ها گفت: اطلاعات واحدهای مسکونی باید به تفکیک استان و شهرستان بررسی شود تا بتوان با شناسایی ظرفیت‌های خیرین و سازماندهی مشارکت‌های مردمی، منابع را به سمت تکمیل واحدهای نیمه‌تمام هدایت کرد.

وی افزود: در همین راستا، جلساتی با مسئولان مربوطه برگزار شده و مقرر است ظرفیت مجامع خیرین و شعب استانی برای کمک به تکمیل واحدهای مسکونی نیمه‌تمام به کار گرفته شود تا با تقسیم نیازها به طرح‌های کوچک‌تر و مشخص در سطح شهرستان‌ها، امکان مشارکت مؤثرتر خیرین فراهم شود.

مردمی‌سازی نسل چهارم، ترکیبی از ساختار سنتی و شبکه‌سازی مجازی است

به نقل از روابط عمومی معاونت امور اجتماعی و فرهنگی شهرداری تهران، محمدامین توکلی‌زاده در مراسم اختتامیه نشست هم‌اندیشی اعضای ستاد مدیریت محلات شهر تهران گفت: فلسفه اصلی سفر به مشهد، تشرف به محضر امام معصوم و زیارت حضرت رضا (سلام الله علیه) است و برنامه‌های جانبی تنها حاشیه این اصل به‌شمار می‌رود. زیارت باید با آمادگی قلبی، فروتنی و رعایت آداب همراه باشد؛ از ورود از پایین پای حضرت و پرهیز از درخواست از دیگران در حرم تا درخواست مستقیم از امام و توسل به امام معصوم (سلام الله علیه) به‌عنوان واسطه، زیرا امام زنده حاضر و ناظر است، سلام زائر را می‌شنود و پاسخ می‌دهد و از گناه او اندوهگین و از خوبی‌هایش خوشحال می‌شود. حتی با وجود کاستی‌های نفسانی، ورود به این دریای رحمت انسان را متحول می‌کند و نباید از امام روی گرداند.

دشمن پس از ۲۴۳ شب جنگ نتوانسته ملت ایران را یک قدم به عقب براند

وی با مقدمه ما چون در آب زندگی می‌کنیم نعمت آب را نمی‌فهمیم گفت: قدرت جمهوری اسلامی ایران باید در شرایط جنگ و فشار همه‌جانبه ملموس دیده شود؛ دشمن همه توان نظامی، امنیتی، اقتصادی و تحریمی خود را بسیج کرده و پس از ۲۴۳ شب جنگ نتوانسته ملت ایران را یک قدم به عقب براند و این همان قدرت واقعی است.

معاون شهردار تهران با تأکید بر مدیون‌بودن این اقتدار به رهبر شهید انقلاب، گفت: باید از برکت حضور ایشان در حرم امام رضا(ع) برای تشرف استفاده کرد و با تمسک به نایب‌الامام به امام رسید و از واسطه‌گری رهبر شهید که ۳۷ سال رهبری انقلاب را بر عهده داشت و جمله «ایران، ایران امام رضاست» از او صادر شده، بهره گرفت. همچنین رسیدن به الگویی برای مردمی‌سازی متناسب با روزگار امروز، پس از تجربه‌های متنوع چهل‌وهفت سال گذشته، امری دشوار اما لازم است.

الگوی مردمی‌سازی ما ریشه در سیره ائمه اطهار (سلام‌الله‌علیهم اجمعین) دارد

وی با تأکید بر لزوم بازخوانی الگوهای مردمی‌سازی در جمهوری اسلامی ایران گفت: تحقق جمهوریت تنها با برگزاری انتخابات و رای دادن مردم کامل نمی‌شود؛ لیکن رای مردم بخشی از مردمی‌سازی است، اما مردم باید در چهار لایه؛ تصمیم‌سازی، تصمیم‌گیری، نظارت و اجرا جایگاه واقعی داشته باشند. از این روی، مدل مردم‌سالاری دینی با دموکراسی غربی در مبانی و تعریف شهر و شهروند تفاوت دارد و الگوی حکمرانی ما از سیره رسول‌الله (صلی‌الله علیه وآله وسلم) در مدینه‌منوره و مسجدالنبی تا دوران امامت امیرالمؤمنین(ع)، امام حسن مجتبی(ع) و تا دوره امامت امام رضا(ع) و حتی عصر غیبت، گرفته شده است.

نسل چهارم مردمی‌سازی، ترکیبی از ساختارهای سنتی و شبکه‌سازی در فضای مجازی است

معاون امور اجتماعی و فرهنگی شهرداری تهران با اشاره به تجربه‌های مردمی‌سازی در دهه اول انقلاب اسلامی ایران؛ کمیته‌های انقلاب اسلامی، جهاد سازندگی، بسیج و کمیته امداد را از پدیده‌ها و مدل‌های نسل اول مردمی‌سازی دانست و افزود: نسل دوم با سازماندهی‌های مردمی در دفاع مقدس و پس از آن گروه‌های جهادی، ستادهای اربعین، خیریه‌ها و سمن‌ها شکل گرفت، نسل سوم به حلقه‌های میانی رسید و امروز نسل چهارم مردمی‌سازی، ترکیبی از ساختارهای سنتی و شبکه‌سازی در فضای مجازی ا ست .

ضرورت حضور مدیران شهری در بستر شبکه‌های اجتماعی

وی با تأکید بر اینکه جامعه امروز جامعه‌ای شبکه‌ای شده است و بخش مهمی از شبکه‌سازی حقیقی به فضای مجازی منتقل شده است، گفت: مردم در گروه‌های خانوادگی، کاری، موضوعی و جغرافیایی در فضای مجازی بازتوزیع می‌شوند و ما با پدیده مهاجرت دیجیتال از یک سکو به سکو دیگر و تغییر جغرافیای ذهنی و اندیشه اجتماعی جامعه روبه‌رو هستیم؛ بنابراین مدیران شهری باید زودتر از مردم این مهاجرت‌ها را پیش‌بینی کنند و در فضای جدید حاضر، خدمت‌دهنده و سازمان‌دهنده باشند.

مدل مردمی‌سازی ۳۶۰ درجه یعنی دیدن مردم در تمام لایه‌های مدیریتی ا ست

معاون امور اجتماعی و فرهنگی شهرداری تهران تصریح کرد: در مردمی‌سازی نسل چهارم نباید ساختارهای سنتی محله‌محور، جغرافیامحور، صنف‌محور و تخصص‌محور را از دست داد، بلکه باید شبکه‌سازی مردمی در فضای مجازی را نیز به آن افزود تا مدل مردمی‌سازی ۳۶۰ درجه محقق شود. از این روی مدل مردمی‌سازی نباید کاریکاتوری باشد و مردم را فقط در یک لایه دیدن، یک نگاه نادرست و یک آفت مخرب است.

مدیران محلات باید بر مدل چهارم مردمی‌سازی اشراف داشته باشند

توکلی‌زاده در بخش پایانی سخنان خود با اشاره به تجربه پنج ساله دکتر زاکانی در شهرداری تهران گفت: بر اساس فرایندهای تجربه‌شده از نسل اول، دوم و سوم، مدلی برای نسل چهارم مردمی‌سازی پدید آمده که هم در فضای مجازی واقع می‌شود و هم نقش‌آفرینی مردم و مطالبه رأی آنان برای پروژه‌ها را دنبال می‌کند و در عین حال لایه‌های سنتی مردمی‌سازی را حفظ می‌کند. مدیران محلات نیز به‌عنوان عملیاتی‌ترین لایه مردمی‌سازی، باید این مدل و تفاوت آن را با نسل‌های پیشین به‌درستی درک کنند و برای شناخت نسل‌های یک تا چهارم مردمی‌سازی اشراف و مهارت لازم را پیدا کنند.

عصر قانون

روزنامه اجتماعی، اقتصادی

www.asrghanoon.ir

صاحب امتیاز و مدیر مسئول | **محمد جواد اهویی**
زیر نظر شورای سردبیری

عکس | **امیررضا شفایی** گرافیست و صفحه‌آرا | **آراد عبداللهی**
روابط عمومی | **جهانگیر توسلی** ناظر هنری | **محمدرضا مهدیانی**
تلفن | **۰۲۱۸۶۰۵۲۰۱۸ ـ ۰۹۹۳۱۲۴۶۶۲۴** آگهی‌ها | **۰۲۱۸۶۰۵۲۰۱۸**
نشانی | **بلوار کشاورز ـ خیابان عبدالله زاده ـ کوچه زیبا ـ پلاک ۴۴ ـ واحد ۵**
چاپ | **صمیم ـ ۴۴۵۸۲۸۱۴**

FAZAMAJAZI
@ASREGANOON
@ASREGANOON

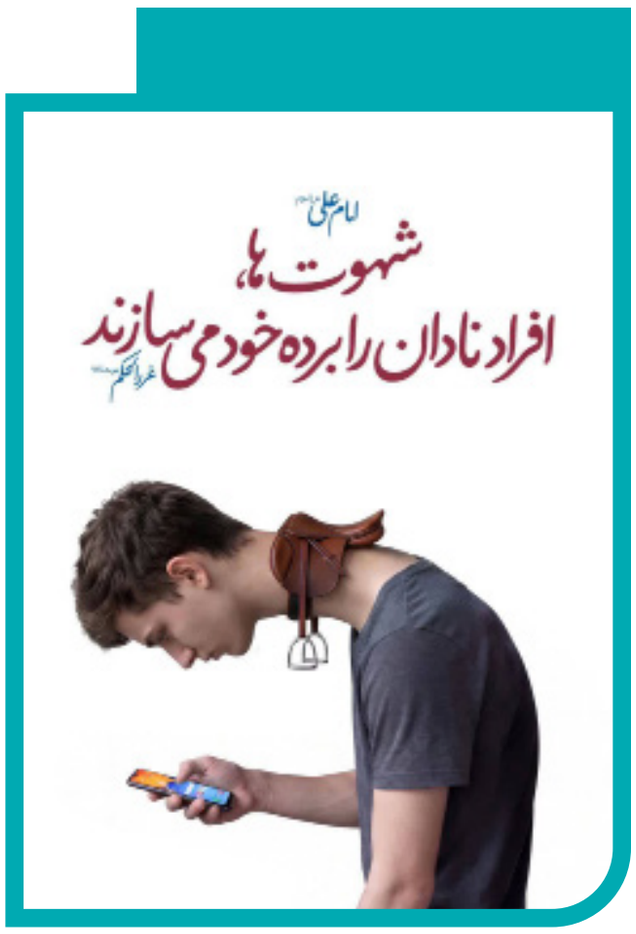

مرمت بناهای تاریخی

وزیر میراث‌فرهنگی از بازنگری تفاهم‌نامه با سازمان اوقاف و تقویت همکاری‌ها برای مرمت بناهای تاریخی، توسعه اشتغال صنایع‌دستی و ثبت جهانی مساجد ایرانی خبر داد.

۷

از مخاطبان ارزش‌محور دور شدید!

ه نقل از ورلد آف ریل، «انجل استودیوز» استودیوی مذهبی پخش فیلم موفق «صدای آزادی»، اکنون در حال تعیین خطوط قرمز خود است.

۶

خدا را شکر شرمنده مردم نشدم؛ این بزرگ‌ترین افتخار من است

حسن یزدانی گفت: در وهله اول خدا را با تمام وجود شکر می‌کنم. بالاترین دغدغه و خواسته من این بود که شرمنده خانواده‌ها و این مردم عزیز و نجیب نشوم. خدا کمک کرد و دستم را گرفت تا از این آزمون دشوار دست‌خالی بیرون نیایم.
وی ادامه داد: مردم بزرگوار همواره حامی اصلی من بوده‌اند؛ از تک‌تک عزیزانی که در این شب‌ها و روزهای طاقت‌فرسا دعا کردند، انرژی مثبت فرستادند و پیگیر کشتی‌های فرزند خودشان بودند، از صمیم قلب تشکر می‌کنم.
مرد ۱۱ مداله کشتی آزاد ایران و جهان افزود: خدا را شکر می‌کنم که لطف کرد و دست‌خالی از این مسابقات برنگشتم. شرایط بدنی، کم کردن یا اضافه کردن وزن و هماهنگ شدن با قدرت حریفان در وزن‌های مختلف، نیاز به تمرینات سنگین و برنامه‌ریزی خیلی سختی داشت. اینکه توانستم بعد از دو سال دوری از مسابقات جهانی این مدال را بگیرم، قطعاً حاصل لطف خدا و زحمات مربیان و کادر فنی تیم ملی است.کاپیتان تیم کشتی آزاد کشورمان گفت: راه قهرمانی هیچ‌وقت آسان نیست و در این مسیر، مصدومیت و مشکلات مختلف همیشه وجود دارد. چیزی که به من انگیزه می‌داد، فکر کردن به چهره و لبخند مردم ایران، حتی در دورترین شهرها و روستاها بود.یزدانی در پایان ضمن تمجید از تلاش‌های فدراسیون کشتی، کادر فنی، دست‌اندرکاران و همه کسانی که در روند آماده‌سازی و بازتوانی وی نقش داشتند، یادآور شد: از فدراسیون کشتی، مربیان، هم‌تیمی‌های عزیزم، کمال سپاسگزاری را دارم. این مدال و این لحظات تاریخی متعلق به خاک پاک ایران و تک‌تک مردم باوفای آن است.

حذف از فهرست اعزامی به دوحه

رقابت‌های تیراندازی قهرمانی جهان از ۱۲ تا ۲۲ آبان به میزبانی دوحه برگزار می‌شود و در هر ماده سه سهمیه المپیک توزیع خواهد شد. در همین راستا فدراسیون تیراندازی اسامی ملی‌پوشان اعزامی به رقابت‌های قهرمانی جهان دوحه را اعلام کرد که نام محمد بیرانوند در میان نفرات انتخاب‌شده دیده نمی‌شود.پس از پایان بازی‌های آسیایی ناگویا نخستین تغییر فدراسیون تیراندازی در بخش اهداف پروازی و با برکناری علی افسری سرمربی تراپ رقم خورد. تصمیمی که با واکنش محمد بیرانوند همراه شد. این ملی‌پوش ۱۸ ساله پیش از این اعلام کرده بود در صورت تغییر سرمربی به اردوهای تیم ملی بازنمی‌گردد و در ادامه نیز با غیبت در تمرینات عملاً از حضور در برنامه‌های آماده‌سازی تیم ملی کناره‌گیری کرد. تصمیمی که حالا غیبت او در نخستین مرحله توزیع سهمیه المپیک را به دنبال داشته است.مسابقات قهرمانی جهان تیراندازی از ۱۲ آبان به میزبانی دوحه قطر برگزار می‌شود. این رقابت‌ها نخستین رویداد مهم توزیع سهمیه المپیک ۲۰۲۸ لس‌آنجلس به شمار می‌رود و در جریان آن ۳۶ سهمیه المپیک توزیع خواهد شد.

خاک‌خواه و صفری برنزی شدند

پس از آن که تیم های مردان و زنان بزرگسالان ایران با کسب ۸ مدال طلا، نقره و برنز عنوان قهرمانی رقابت های کاپ آسیا در سال ۲۰۲۶ به میزبانی اردن را به خود اختصاص دادند، روز شنبه رقابت های رده سنی جوانان برگزار شد.

رقابت‌های جودو کاپ آسیا ۲۰۲۶ اردن در رده سنی جوانان امروز شنبه نهم آبان پیگیری شد که طی آن مهشید صفری و سمیرا خاک‌خواه در اوزان منفی ۶۳ و منفی ۵۷ کیلوگرم به مصاف رقبای خود رفتند.

مهشید صفری در نخستین دیدار خود برابر نماینده جمهوری آذربایجان روی تاتامی رفت اما پس از دریافت سه اخطار نتیجه مبارزه را واگذار کرد تا و به گروه شانس مجدد رفت و با پیروزی برابر حریف خود در مبارزه رده بندی به مدال برنز رسید.

سمیرا خاک‌خواه دیگر ملی پوش جوان جودو ایران با شکست نماینده اردن به مرحله نیمه نهایی صعود کرد اما در این مرحله برابر حریفی از آذربایجان شکست خورد و در مبارزه رده بندی حریفش را شکست داد و عنوان سوم و مدال برنز را از آن خود کرد.

آخرین جزئیات از برنامه‌های تیم ملی فوتسال از زبان سرپرست تیم

به نقل از سایت رسمی فدراسیون فوتبال، اردوی آماده‌سازی تیم ملی فوتسال ایران از صبح روز شنبه ۹ آبان در مرکز ملی فوتبال آغاز شد.ملی‌پوشانی که تا روز گذشته درگیر مسابقات هفته نهم لیگ برتر فوتسال بودند از شب گذشته خود را به کادر فنی معرفی کردند و صبح امروز پس از برگزاری نشست با وحید شمسایی و اعضای کادر فنی در جریان برنامه‌های این اردو قرار گرفتند. بر اساس برنامه اعلام‌شده تمرینات آماده‌سازی جسمانی ملی‌پوشان در مرکز تخصصی فوتبال (PEC) برگزار خواهد شد و بازیکنان در نوبت عصر نیز تمرینات توپی و تاکتیکی را زیر نظر کادر فنی دنبال می‌کنند.ابوالفضل کریمیان سرپرست تیم ملی فوتسال درباره اهداف برگزاری این اردو اینگونه توضیح داد: تیم ملی فوتسال در چارچوب برنامه‌های آماده‌سازی خود برای حضور در مسابقات داخل سالن آسیا برنامه‌ریزی کرده بود، اما با توجه به شرایط منطقه، انتقال این رقابت‌ها به فروردین سال آینده قطعی است. با این حال کادر فنی تصمیم گرفت از فرصت فیفادی آبان‌ماه برای گردهمایی ملی‌پوشان و پیگیری برنامه‌های فنی خود استفاده کند.
وی افزود: یکی از اهداف مهم این اردو، فراهم کردن فرصت بیشتر برای بازیکنان جوان و مستعدی است که شاید در گذشته کمتر امکان حضور در اردوهای ملی را داشته‌اند. این بازیکنان می‌توانند توانایی‌های خود را در کنار سایر ملی‌پوشان به نمایش بگذارند و از نزدیک با دیدگاه‌ها، برنامه‌ها و ایده‌های فنی وحید شمسایی و همکارانش آشنا شوند.کریمیان ادامه داد: امیدواریم بازیکنان در پایان این اردو علاوه بر ارتقای آمادگی جسمانی و فنی از فرصت حضور در کنار کادر فنی و ارتباط نزدیک‌تر با مربیان بیشترین بهره را ببرند و با شناخت بهتر از انتظارات و تفکرات تاکتیکی کادر فنی خود را برای مسابقات و برنامه‌های بین‌المللی آینده آماده کنند.وی در پایان با تأکید بر اهمیت ابعاد فرهنگی و رفتاری حضور در تیم ملی خاطرنشان کرد: اردوی تیم ملی صرفاً محلی برای انجام تمرینات فنی و بدنی نیست. ما معتقدیم ملی‌پوش بودن مسئولیتی فراتر از حضور در زمین مسابقه است. رفتار، انضباط، مسئولیت‌پذیری و شخصیت بازیکنان به‌عنوان نمایندگان فوتسال ایران، از موضوعاتی است که کادر فنی با حساسیت ویژه آن را دنبال می‌کند. هدف ما این است که بازیکنان علاوه بر رشد فنی، درک عمیق‌تری از جایگاه و مسئولیت پوشیدن پیراهن تیم ملی داشته باشند.